İŞKUR

2014

ŞIRNAK

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ŞIRNAK ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

(2014)

SUNUŞ

İşsizlik ülkelerin gelişmişlik seviyesi ne olursa olsun gerek sosyal gerekse ekonomik yönden bir ülkenin en önemli sorunudur. İşsizlik sorununu diğer iktisadi sorunlardan ayıran en önemli özellik, insan üzerinde yarattığı ekonomik ve sosyal etkilerdir. İşsizliğin getirdiği fakirlik, sefalet insani açıdan rencide edicidir. Bu bakımdan tüm ülkelerde fakirliğin bertaraf edilmesinin, hayat standartlarının yükseltilmesinin, adil bir gelir dağılımının yerleştirilmesinin ancak işsizlik sorununa bir çözüm getirilmesiyle mümkün olabileceği gerçeği kabul edilmektedir. Bu yüzden ülkeler istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermektedirler. İşsizlik sorununa çözüm bulmak için işgücü piyasasında doğru istihdam ve eğitim politikaları oluşturulması gerekir.

İŞKUR İl Müdürlüğü 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber olmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Şırnak İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışması'nın ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum

Hasan İPEK

Şırnak Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2014 yılı Mayıs-Haziran aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden 129 bin 65 işyerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. Bu kapsamda ulaşılan işyeri sayısı 110 bin 509'dur. İlimizde bu kapsamda 613 işyeri tespit edilmiş ve 570 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2014 yılı I. dönem "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Lezgin ÖZMEN
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
TABLOLAR LİSTESİ iiv
GRAFİK LİSTESİ vi
KISALTMALAR vii
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 4
BİRİNCİ BÖLÜM 6
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 6
GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 6
İŞKUR GÖSTERGELERİ 8
Kayıtlı İşsiz Verileri 8
Açık İş Verileri 9
İşe Yerleştirme Verileri 10
Mesleki Eğitim Faaliyetleri 11
İşsizlik Ödeneğinden Yararlanan Verisi 12
İKİNCİ BÖLÜM 13
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 13
AMAÇ VE YÖNTEM 13
2014 Yılı İŞKUR İşgücü Piyasası Analiz Çalışması (İPA) Örnek Planı 15
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 19
İşyeri Verileri 19
Mevcut İstihdam Verileri 25
AÇIK İŞ VERİLERİ 33
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 48
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 59
İstihdam Artışı-Azalışı Beklenen Meslekler 61
SONUÇ 64
KAYNAKÇA 67
EKLER 68
Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 68
Ek 2c: Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları 73
Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 74
Ek 4- Ek Tablolar 81

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri.....6

Tablo 2 : Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014*).....8

Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014*).....9

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme (2013-2014*).....10

Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2014*).....11

Tablo 6: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneği Hak Edenler (2014*).....12

Tablo 7: Sektörlere Göre İş yeri Sayısı Oranları, Şırnak(2014*).....16

Tablo 8: İşyeri Büyüklüklerinin Sektörel Dağılımı (2014*).....20

Tablo 9: Kuruluş Yıllarına Göre İşyerlerinin Sektörel Dağılımı Oranı(2014*).....21

Tablo 10: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyeri Sayısı ve Oranları (2014*).....24

Tablo 11: Sektör ve Büyüklüğe Göre Çalışan Sayı ve Oranı(2014*).....26

Tablo 12: Sektörlere Göre Çalışan Sayılarının Cinsiyete Dağılımı(2014*).....30

Tablo 13: Cinsiyete Göre En Çok Çalışan İlk On Meslek, Şırnak(2014*).....32

Tablo 14: Sektörlere Göre İşyerlerinin Açık İşverme Oranı Şırnak-Türkiye (2014*).....33

Tablo 15: İşyeri Büyüklüğüne Göre Açık İş Oranı ve Açık İşverme Oranı (2014*).....35

Tablo 16: En Fazla Açık İş Belirtilen İlk On Mesleğin Tolam Açık İş İçindeki Oranı (2014*)..38

Tablo 17: İhracat Yapan Yabancı Ortakılığı Olan firmalrın Açık İş Sayısı- İstenilen Eğitim düzeyi (2014*).....40

Tablo 18: Açık İş İçin İhtiyaç Duyulan Beceriler ve Eğitim Düzeyleri(2014*).....41

Tablo 19: Sektörler Bazında Açık İşlerin Karşılanma Yolları (2014*).....44

Tablo 20: Açık İşlerin Karşılanma Yolları ve İstenilen Eğitim Düzeyleri (2014*).....45

Tablo 21: İşyeri Büyüklüğü ve Arama Kanalına Göre Açık İşverme Oranı (2014*).....45

Tablo 22: Açık İşin En Fazla Olduğu İlk On Meslekte İşarama Kanallarına Göre Dağılımı (2014*).....46

Tablo 23: TGÇM Sektörel Dağılımı Şırnak-Türkiye(2014*).....48

Tablo 24: Teminde Güçlük Çekilen Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı,2013-2014 (2014*).49

Tablo 25: TGÇM Eleman Sayısı Açık İş Meslek Gruplarına Dağılımı (2014*).....50

Tablo 26: Sektörlere Göre Toplam İşveren TGÇM İşveren Sayı ve Oranı (2014*).....51

Tablo 27: Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısını Meslek Gruplarına Dağılımı(2014*).51

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre TGÇM Eleman Sayısının Toplam Çalışan Sayısına Oranı (2014*).....52

Tablo 29: Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekilimi Dağılımı,2013-2014 (2014*).....52

Tablo 30: İşveren Büyüklerine Göre Sektörde Tüm İşverenlerin TGÇM İşverenlere Oranı (2014*)……54

Tablo 31: Meslek Gruplarında TGÇM İşverenlerin Karşılanma Durumu (2014*)……55

Tablo 32: TGÇM Nedenlerinin Meslek İçindeki Dağılımı(2014*)……56

Tablo 33: TGÇM İşyerlerinde TGÇ Nedeni Dağılımı(2014*)……57

Tablo 34: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişim Oranı(NİDO)(2014*)……59

Tablo 35: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişim Oranı(2014*)……60

Tablo 36: Net İstihdam Artışı-Azalışı Beklenen Meslekler ……61

Tablo 37: Net İstihdam Artışı-Azalışı Beklenen Meslekler 2014-2015 Karşılaştırması……62

Tablo 38: Sektörlere Göre İPTA sonuçları, Türkiye,2014/1. Dönem……81

Tablo 39: Sektörlere Göre İPTA sonuçları, Şırnak,2014/1. Dönem……81

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri.....7

Grafik 2: Şırnak İşyerleri Özellikleri Oranları (2014*).....22

Grafik 3: Büyüklerine Göre İŞKUR dan Faydalananların İşyeri Oranı (2014*).....23

Grafik 4: Büyüklerine Göre Devletin İstihdam Teşviklerinden Yararlanma Oranı (2014*)....25

Grafik 5: Çalışanların İşyeri Büyüklüklerine Dağılımı(2014*).....26

Grafik 6: Ortalama Çalışan Sayılarının Sektörel Dağılımı(2014*).....28

Grafik 7: Sektörlere Göre Çalışan Sayılarının Cinsiyetlere Göre Dağılımı(2014*).....29

Grafik 8: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı(2014*).....31

Grafik 9: Açık İşin Sektörel Dağılımı(2014*) 34

Grafik 10: Sektörlere Göre Açık Oranları(2014*).....34

Grafik 11: Kuruluş Yıllarına Göre İşyerlerin Açık İşverme Oranı(2014*).....36

Grafik 12: Kuruluş Yıllarına Göre İşyerlerin Açık İş Oranı(2014*).....36

Grafik 13: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Dağılımı(2014*).....37

Grafik 14: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranları(2014*).....38

Grafik 15: Açık İşler İçin İstenen Eğitim Düzeyleri (2014*).....39

Grafik 16: Açık İşler İçin İstenilen Eğitim düzeyleri ve Cinsiyete Göre Dağılımı(2014*).....40

Grafik 17: Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeyleri (2014*).....42

Grafik 18: Açık İş İçin İhtiyaç Duyulan Beceriler ve Cinsiyete Göre Dağılımı (2014*).....43

Grafik 19: Açık İşlerin Karşılanmasında Tercih Edilen Yollar(2014*).....44

Grafik 20: İŞKUR dan Hizmetlerinden Yararlanan ve İŞKUR dan Eleman Talebinde Bulunan İşyerlerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı(2014*).....46

Grafik 21: Açık İşin Meslek Gruplarında Cinsiyete Göre Dağılımı(2014*).....47

Grafik 22: TGÇ Nedenleri Oransal Dağılımı İl-Türkiye Karşılaştırması(2014*).....57

Grafik 23: Net İstihdam Artışı-Azalışı Veren İşyerlerinin Oranı(2014*).....63

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

Bk. **:** Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TGÇM: Temininde Güçlük Çekilen Meslek

TGÇ: Temininde Güçlük Çekilen

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

Şırnak İlinin temel işgücü göstergelerinin 2008-2013 yılları arasındaki değişimi incelendiğinde 2010 yılı ilde işgücüne katılım oranı ve istihdam oranının en yüksek, işsizlik oranının ise en düşük olduğu yıldır. İşgücüne katılım oranı her geçen yıl artarken, istidam oranı ve işsizlik oranında bu istikrarın olmadığı görülmektedir. İşsizlik oranı 2008 yılında %22,1 iken 2010 yılında bu oranın %11,2'ye kadar düştüğü, 2013 yılında ise bu oranın %20,1'e yükseldiği görülmektedir.

Şırnak Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımına bakıldığında bu rakamın %50'den fazlasının beden işçisi(genel) mesleğinde kayıtlı olduğu görülmektedir. Başka bir deyişle İl Müdürlüğüne iş için başvuranların büyük çoğunluğunun vasıflı bir mesleği olmadığını söyleyebiliriz.

İşgücü Talebine ilişkin olarak 2014 yılı için yapılan araştırma sonuçlarına göre işyerleri en çok ulaştırma ve depolama sektöründe faaliyet göstermektedir. Her 100 işyerinin 34,1'i ulaştırma ve depolama sektöründedir. Bu sektörü % 33,9 ile toptan ve perakende ticaret ,% 10,4 ile inşaat sektörü takip etmektedir. Üç sektördeki işyerleri, araştırmaya cevap veren işyerlerinin beşte dördünü oluşturmaktadır. Dördüncü sırada % 6,6 ile imalat sektörü yer almaktadır. İşyerlerin büyüklükleri incelendiğinde10-49 arası işçi çalıştıran işyerlerinin oranı %72,7 olarak görülmektedir. Çalışanların % 73,3'ü ulaştırma ve depolama, toptan ve perakende ticaret ve inşaat sektöründe yer almaktadır. En fazla çalışanı olan sektör % 39,8 ile ulaştırma ve depolama sektörüdür. Ulaştırma ve depolama sektörünü ilde % 25,4 ile toptan ve perakende ticaret ve % 8,1 ile inşaat sektörleri takip etmektedir. Çalışanları işyeri büyüklüklerine dağılımında %69,8'i 10-49 arası çalışanı olan işyerinde, %21,4'ü 50-249 arası çalışanı olan işyerlerinde, %5,5'i 250+ çalışanı olan işyerlerinde ve %3,3'ü 1-9 arası çalışanı olan işyerlerinde çalıştıkları görülmektedir.

İşyerlerinin kuruluş yıllarına göre incelediğimizde %70,0'i 0-9 yaş arasındadır. Bu işyerlerin büyük çoğunluğu ulaştırma ve depolama ve toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir.

İlde çalışanların büyük çoğunluğu erkektir. Çalışanların içinde kadınların payı sadece %4,3'tür.

Kadın çalışanların biraz daha ağırlık kazandıkları sektörlerdeki işyerlerinin toplam işyerleri içindeki payları da çok azdır. Örneğin çalışanlarının %54,2'si kadın olan finans ve sigorta faaliyetleri sektöründeki işyerlerinin toplam içindeki ağırlığı %0,3, çalışanlarının %43,4'ünün kadın olduğu insan sağlığı ve sosyal hizmeti sektörünün toplam işyerleri içindeki ağırlıkları %2,3'tür.

Şırnak ilinde, araştırma kapsamındaki işyerlerinin meslek grupları ve cinsiyete göre çalışan sayıları incelendiğinde erkeklerin; tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri elemanı meslek gruplarında daha yoğun çalıştıkları görülmektedir. Kadınların ise daha çok profesyonel meslek mensupları ve büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek gruplarında çalıştıkları görülmektedir. Bu veriler göz önünde alındığında bedensel güç gerektiren mesleklerde erkeklerin daha yoğun çalıştığı, kadınların ise daha çok hizmet sektöründe çalıştığı görülmektedir.

Araştırmaya cevap veren işyerleri itibariyle en fazla açık iş toptan ve perakende ticaret sektöründedir. Şırnak ilinde 10'dan fazla çalışanı olan özel sektör işyerlerinde hem işyeri sayısı hem de çalışanlar itibariyle lokomotif sektörler ulaştırma-depolama ve toptan-perakende ticaret sektörleridir. Bu durum açık işlerde de kendini göstermektedir. En fazla açık işin olduğu sektör toptan- perakende ticaret sektörü olup; bu sektörü insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve ulaştırma ve depolama sektörleri takip etmektedir. Açık işlerin %36,9'u toptan-perakende ticaret, %19,7'si insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, %26,1'i ulaştırma-depolama sektöründedir.

Şırnak ilinin açık iş oranı % 1,0'dir ve bu oran % 2,7 olan Türkiye ortalamasının çok altındadır. Açık iş oranının en yüksek olan sektör insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleridir. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe açık iş oranı % 6,4' tür. İlde açık iş oranı itibariyle ilk sırada yer alan insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe Türkiye açık iş oranı %2,6'dır.

Ana meslek gruplarına göre açık iş dağılımına baktığımızda her iki açık işten birisi profesyonel meslek mensupları ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları meslek gruplarında olduğu görülmektedir. Profesyonel meslek mensupları %26,2 oranında iken %24,8 oranı ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları meslek grupları yer almaktadır. Yöneticiler ve nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları ana meslek gruplarında açık iş olmadığını görüyoruz.

Meslekler itibariyle açık işin en fazla olduğu meslek pazarlamacıdır. Açık işlerin %8,3' ünü pazarlamacı mesleği oluşturmaktadır. Pazarlamacı mesleğini %7,3 oranı ile hemşire takip etmektedir. En çok talep edilen meslekler sıralamasında ilk on meslekte yer alan diğer meslekler minibüs şoförü, şoför-yük taşıma, reyon görevlisi, maden teknikeri, maden teknisyeni, tır-çekici şoförü, ev tipi klima sistemleri teknik elemanı ve beden işçisi(genel)'dir. Açık iş sayısının en yüksek olduğu ilk on meslek toplam açık işlerin %46,6' sini oluşturmaktadır

Araştırma döneminde işverenler tarafından açık işler için talep edilen beceri düzeylerine bakıldığında; açık işlerin %73,9' unda mesleğe ilişkin yeterli bilgi arandığı görülmüştür. İkinci sırada %38,9 oranı ile iş ahlakına sahip olma şartının arandığını görülmüştür. İşverenlerin %26,1'i iletişim ve ifade yeteneği beceri düzeyini talep etmiştir.

İlde temininde güçlük çekilen mesleklerin başında ön-muhasebeci mesleği gelmektedir. Muhasebe meslek elemanı da bu mesleğe paralel olarak düşündüğümüzde her beş işverenden biri muhasebe ile ilgili meslekte eleman sıkıntısı yaşanmaktadır. 2013 yılında da bu meslek ön plandaydı. 2013 yılında işverenlerin muhasebeci, ön-muhasebeci ve muhasebe meslek elemanı mesleklerinde ciddi bir sıkıntı yaşadıkları görülmektedir. Bu yıl araştırmada temininde güçlük çekilen ilk on meslek; ön-muhasebeci, pazarlamacı, muhasebe meslek elmanı, aşçı, halkla ilişkiler ve tanıtım meslek elemanı, akaryakıt satış elemanı(pompacı), kasiyer, zihinsel engelliler öğretmeni(özel eğitim), arıcılık teknikeri ve kasap meslekleridir.

30 Haziran 2015 tarihi itibariyle ilde net istihdam değişim oranı(NİDO) %7,6'dır. İlde NİDO değeri en yüksek sektör %90,9 ile gayrimenkul faaliyetler sektörüdür. İkinci sırada %15,2 oranı ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. Bir yıllık dönemde gayrimenkul faaliyetler sektörü en fazla istihdamını artırmayı hedeflemektedir. Lokomotif sektör olan ulaştırma ve depolama sektöründeki NİDO değeri %7,7 iken toptan ve perakende ticaret sektörünün de NİDO değeri %8,2'dir. Dikkat çeken nokta mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörün NİDO değerinin -%1,2 olmasıdır. Yani bu sektörde istihdam azalışı beklenmektedir.

30 Haziran 2015 tarihi itibariyle ilde NİDO değeri en yüksek meslek grubu %12,9 ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensuplarıdır. İkinci sırada %11,8 oranı ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubudur. Dikkat çeken nokta nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek grubun NİDO değeri %0,0 olmasıdır. Yani istihdam artışı veya azalışı beklenmemektedir.

30 Haziran 2015 tarihi itibariyle Şırnak'ta en fazla istihdam artışı beklenen meslek Tır-çekici şoförüdür. İlde en fazla istihdam artışı beklenen on meslek sırasıyla; tır-çekici şoförü, Şoför-yük

taşıma, güvenlik görevlisi(silahsız), kepçe operatörü, hamal, cephe sistemleri ve PVC doğrama teknisyeni/PVC doğrama imalat ve montaj teknisyeni, reyon görevlisi, pazarlamacı ve otobüs kaptanı(şoför)'dür.

GİRİŞ

Şırnak ili işgücü piyasası analiz raporunun nihai hedefi ilin işgücü piyasası arz ve talep boyutunu birlikte ele alarak, arz ve talep arasındaki eşleşme problemlerini ortaya çıkartmak ve bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak önerileri oluşturmaktır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eşanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Şırnak Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü verilerine dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı kaçınılmaz olmuştur.

Bu amaçla Şırnak ili için 12 Mayıs-27 Haziran 2014 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

Bu Rapor üç bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan işgücü göstergeleri ile İŞKUR verileri birlikte ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Şırnak işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Üçüncü bölüm Şırnak işgücü piyasası arz ve talep yapılarını birlikte ele almakta ve özellikle talep araştırması sonuçlarından yola çıkarak, İŞKUR istatistikleriyle birlikte ilin işgücü piyasasını

değerlendirmektedir. Elde edilen bulgular ışığında işgücü piyasasının geliştirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik öneriler sunmaktadır.

Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirseniz.

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü piyasasında işgücünün temel özellikleri, işgücüne katılım işsizlik ve istihdamın yapısını değerlendirmek için kullanılacak başlıca kaynak TÜİK hane halkı işgücü anketleridir. 2008-2013 arasında elde edilen işsizlik, işgücüne katılım oranı ve istihdam hane halkı verileri Şırnak iline aittir.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

Şırnak	İşgücüne Katılma Oranı	İstihdam Oranı	İşsizlik Oranı
2008	29,8	23,2	22,1
2009	30,7	25,5	17,0
2010	38,7	34,4	11,2
2011	36,3	31,9	12,0
2012	36,4	29,4	19,4
2013	37,6	30,0	20,1

Kaynak: TÜİK

Şırnak ilinde işgücüne katılım oranı 2008 yıllında en düşük oranda olduğu görülmektedir. Bu oran tabloda da görüldüğü gibi %29,8'dir. İşgücüne katılımın en yüksek olduğu yıl ise 2010 yıllıdır. 2010 yıllında işgücüne katılım oranı ise %38,7 olarak görülmektedir. 2010 yılından sonra işgücüne katılma oranında genel olarak baktığımızda az da olsa bir azalma olmuştur.

Şırnak iline ait tabloda istihdam oranlarına baktığımızda istihdamın en az gerçekleştiği yıl 2008 yıllı olarak görülüyor. 2009 ve 2010 yıllarında ise istihdam oranı artmıştır.2010 yıllında istihdam oranının en yüksek olduğu yıl olarak görülüyor. 2010 yıllında ki istihdam oranı % 34,4 ile son 6 yılın en yüksek oranıdır. 2010-2013 yılları arasında istihdam oranlarına baktığımızda ise istihdam oranında azalmanın olduğu ve bu yıllar arasında değişkenlik gösterdiği görülmektedir. 2013 yıllında 2012 yıllına oranla tekrar bir artışın varlığından söz edilebilir.

Şırnak ilinin tabloda görülen son altı yıldaki işsizlik verilerini incelediğimizde işsizliğin 2008 yıllında en yüksek seviyede olduğu görülmektedir. 2008 yıllında işsizlik oranı %22,1 olarak görülmektedir. 2009 ve 2010 yıllarında işsizlik ciddi oranda azalmıştır. 2010 yıllında ise işsizlik oranının en az olduğu yıldır. 2010 yıllında ki işsizlik oranı %11,2 dir.2011-2013 yılları arasında ise işsizlik oranının tekrardan artığı görülmektedir. 2013 yıllında ki işsizlik oranı %20,1 olarak görülmektedir. Son altı yılda ki bu işsizlik oranlarını karşılaştırdığımız da yıllar arasında sürekli bir artış ve azalış söz konusudur. Bu da işsizlik oranlarında istenilen seviyeye ulaşılamadığı sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

Şırnak ilinin son altı yıldaki işgücüne katılma oranı istihdam ve işsizlik oranlarını özetleyecek olursak 2008 yıllının Şırnak ilinde bu oranların en düşük seviyede olduğu yıl sonucuna ulaşabiliriz. Yine tabloda bu üç oran üzerinde değerlendirme yapacak olursak 2010 yıllının en yüksek seviyede olduğu

yıl olarak görülüyor. 2010 yıllından sonraki yıllarda artış-azalışlar görülmektedir. Bu da Şırnak ilinin istikrarlı bir seviyede olmadığı sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

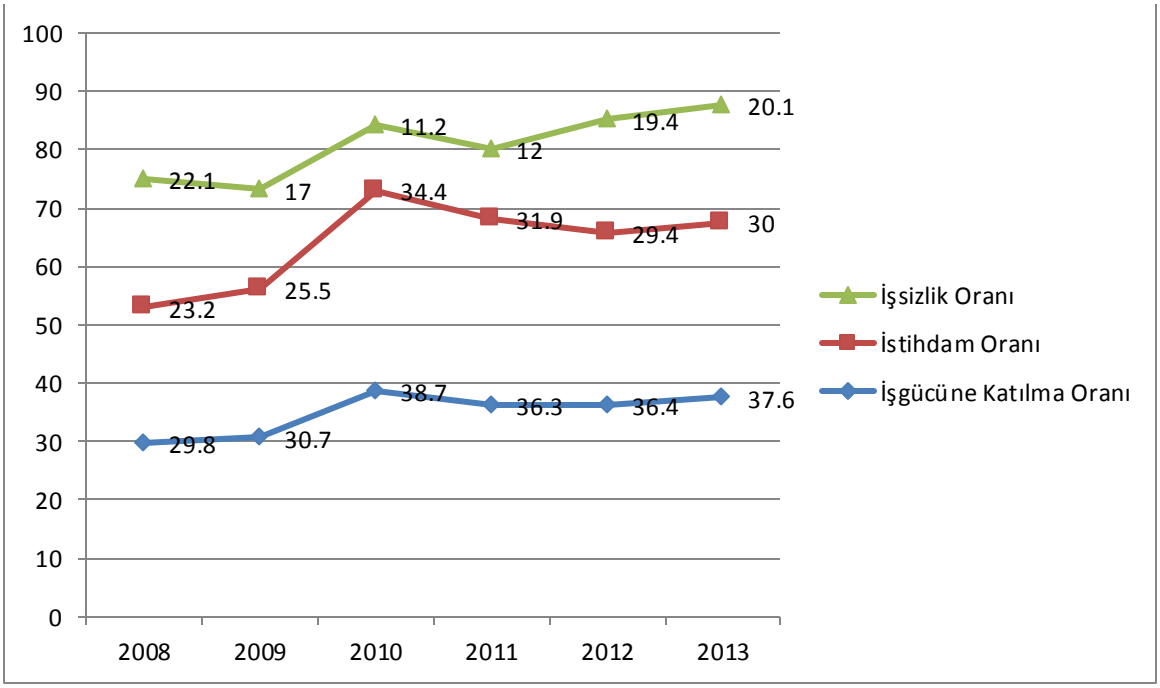

Kaynak: TÜİK

İŞKUR GÖSTERGELERİ

KAYITLI İŞSİZ

Şırnak ilinin 2013 yıllı verilerine baktığımızda en fazla kayıtlı işsizliğin olduğu meslekler beden işçisi(genel), beden işçisi(temizlik), büro memuru(genel), şoför-yük taşıma, bilgisayar işletmeni, temizlik görevlisi, beden işçisi(inşaat), şoför-yolcu taşıma, güvenlik görevlisi, kalorifer ateşçisi olarak görülmektedir.

Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014*)

2013		2014*	
MESLEK	KAYITLI İŞSİZ	MESLEK	KAYITLI İŞSİZ
Beden işçisi (genel)	5492	Beden işçisi (genel)	4363
Beden işçisi (temizlik)	837	Beden işçisi (temizlik)	741
Büro memuru (genel)	304	Büro memuru (genel)	165
Şoför-yük taşıma	144	Şoför-yük taşıma	153
Bilgisayar işletmeni	143	Güvenlik görevlisi (silahlı)	118
Temizlik görevlisi	133	Temizlik görevlisi	106
Beden işçisi (inşaat)	90	Beden işçisi (inşaat)	104
Şoför (yolcu taşıma)	84	Bilgisayar işletmeni	76
Güvenlik görevlisi (silahlı)	68	İşletmeci	63
Kalorifer ateşçisi (katı ve sıvı yakıt)	56	Konfeksiyon işçisi	59
Diğer Meslekler	2174	Diğer Meslekler	2232
Toplam	9525	**Toplam**	8243

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

2014 yıllında Şırnak İli için kayıtlı işsizliğin en fazla olduğu meslek verilerine baktığımızda yine aynı mesleklerde olduğu görülmektedir. Yukarıda verilen 2014 verilerine baktığımızda yine en fazla olduğu meslekler sırasıyla beden işçisi(genel), beden işçisi(temizlik), büro memuru(genel), şoför-yük taşıma, güvenlik görevlisi(silahlı), temizlik görevlisi, beden işçisi(inşaat), bilgisayar işletmeni, işletmeci ve konfeksiyon işçisi meslekleridir.

AÇIK İŞLER

Şırnak ili Ocak- Ağustos dönemi itibariyle özel sektör işyerlerinden açık iş taleplerinin en fazla olduğu meslekler aşağıdaki tabloda da görüldüğü gibi sıralayacak olursak konfeksiyon işçisi, şoför-yük taşıma elektrik tesisatı ve pano teknisyen, beden işçisi aşçı yardımcısı mekaniker (dizel motor),tır-çekici şoförü ve büro işçisi meslekleridir.

Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014*)

2013		2014*	
MESLEK	AÇIK İŞ	MESLEK	AÇIK İŞ
Beden işçisi (genel)	967	Konfeksiyon işçisi	352
Beden işçisi (temizlik)	604	Şoför-yük taşıma	162
Tır-çekici şoförü	57	Elektrik tesisatı ve pano monitörü teknisyeni/elektrik teknisyeni	139
Temizlik görevlisi	39	Beden işçisi (temizlik)	94
Reyon görevlisi	22	Garson (servis elemanı)	52
Kasiyer	17	Beden işçisi (genel)	43
Fayans, seramik ve karo döşemecisi	16	Aşçı yardımcısı	39
Oda görevlisi-turizm	14	Mekaniker (dizel motor) (motorlu araçlar hariç)	35
Kalıpçılık teknikeri	14	Tır-çekici şoförü	29
Konfeksiyon işçisi	13	Büro işçisi	27
Diğer Meslekler	1234	Diğer Meslekler	480
Toplam	**2997**	**Toplam**	**1452**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

İlimizde bu mesleklerde işe yerleştirmenin gerçekleştirilmesi bize ilimizde en fazla faaliyet gösteren ve en çok ihtiyaç duyulan meslekler hakkında da bilgi veriyor. İlimizde sınır kapısının olması nedeniyle ulaştırma ve depolama sektörü oldukça gelişmiş durumdadır. Yine bazı ilçelerin tarıma elverişli olması nedeniyle özellikle sulama imkanının olmasıyla pamuk ve mısır gibi endüstriyel ürünlere yönelim gerçekleşmiştir. Buna bağlı olarak tekstil atölyeleri açılmış ve konfeksiyon işçisi mesleğine ihtiyaç duyulmuştur.

İŞE YERLEŞTİRMELER

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme (2013-2014*)

2013		2014*	
MESLEK	**İŞE YERLEŞTİRME**	**MESLEK**	**İŞE YERLEŞTİRME**
Beden işçisi (genel)	973	Beden işçisi(genel)	1763
Beden işçisi (temizlik)	479	Konfeksiyon işçisi	137
Tır-çekici şoförü	50	Elektrik tesisatı ve pano monitörü teknisyeni/elektrik teknisyeni	122
Fayans, seramik ve karo döşemecisi	15	Şoför-yük taşıma	113
Oda görevlisi-turizm	14	Beden işçisi(temizlik)	81
Kalıpçılık teknikeri	14	Veri giriş kontrol işletmeni	73
Kasiyer	13	Temizlik görevlisi	51
Konfeksiyon işçisi	13	Garson (servis elemanı)	47
Sıvacı	10	Diğer elektrik tesisatçıları	24
Plastik doğramacı /PVC doğrama-imalat ve montajcısı	10	Tır-çekici şoförü	18
Diğer Meslekler	672	Diğer Meslekler	226
Toplam	**2227**	**Toplam**	**2655**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

2014 Ocak ve Ağustos ayları arasında işe yerleşme yapılan mesleklere baktığımız da yine beden işçisi(genel) en fazla yerleştirme gerçekleşen meslektir. 2013 yıllından farklı olarak konfeksiyon işçisi elektrik teknisyeni şoför-yük taşıma, beden işçisi(temizlik ve inşaat), veri giriş ve kontrol işletmeni, temizlik görevlisi, garson(servis elemanı), tır-çekici şoförü meslekleri olarak görülmektedir. 2013 ve 2014 yıllarını sayısal verilerle karşılaştıracak olursak 2013 yıllında beden işçisi mesleği en çok işe yerleştirmenin gerçekleştiği meslek iken 2014 yıllında bu meslek te işe yerleştirmeler azalmıştır. 2014 yıllında ise işe yerleştirmenin en fazla olduğu meslek konfeksiyon işçiliği mesleği olarak görülmektedir.

MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ

2014 yıllı Ocak-Ağustos ayları arasında Şırnak Çalışma ve İş Kurumu il Müdürlüğü ile özel sektör işyerleriyle ortaklaşa 140 tane İşbaşı Eğitim Programı(İEP) açıldı. İşbaşı Eğitim programı farklı mesleklerden açılarak 217 si erkek 133'ü kadın olmak üzere toplamda 350 kişi faydalanmıştır.

Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2014*)

KURS TÜRÜ	2014*			
	Açılan Kurs Sayısı	Katılan Kursiyer Sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam
İŞ.YET.KURS/TYP	13	1291	465	1756
İŞ.YET.KURS/İSTİHDAM GARANTİLİ	11	116	150	266
İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI (İEP)	140	217	133	350
MEK İSTİHDAM GARANTİSİZ	6	0	105	105
GİRİŞİMCİLİK	4	33	67	100
Toplam	174	1657	920	2577

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

Şırnak İlinde 2014 yıllı Ağustos ayına kadar 11 tane istihdam garantili kurs (MEK) açıldı. Açılan bu kurslardan 116'sı erkek 150'si kadın olmak üzere toplamda 266 kişi yararlanmıştır.

2014 yıllında Şırnak ilinde Mesleki Eğitim Kurslarından 6 tanesi istihdam garantisiz olarak açılmıştır. Bu kurslardan 105 kadın meslek sahibi olmuştur.

2014 Ocak-Ağustos ayları arasında Şırnak Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından toplam 161 kurs açılmıştır. Açılan bu kurslardan 356 erkek ve 455 kadın olmak üzere toplam da 811 kişi yararlanmıştır. Bu kurslar sonucunda hem ihtiyaç duyulan kalifiye eleman ihtiyacı karşılanmış, hem kursiyerler meslek edinmiş hem de istihdamın artmasına katkı sağlamıştır.

2014 Ocak-Ağustos ayları arasında Şırnak Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından toplam 13 toplum yararına program(TYP) açılmıştır. Açılan bu programlardan 1291 erkek ve 465 kadın olmak üzere toplam 1756 kişi yararlanmıştır.

İŞSİZLİK ÖDENEĞİ

2014 yılında ocak-ağustos ayları arasında Şırnak ilinde işsizlik ödeneğine başvurup hak eden meslekler tabloda da görüldüğü gibi sırasıyla beden işçisi (genel, temizlik, inşaat) şoför-yük taşıma, büro memuru, temizlik görevlisi, inşaat elemanları kalıpçısı beton ve betonarme kalıpçısı ve güvenlik görevlisi mesleklerinden oluşmaktadır. 2014 yılında Ocak-Ağustos ayları arasında 461 kişi işsizlik ödeneğini almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneği almayı hak eden mesleklerin başında 157 kişi ile beden işçisi(genel) mesleği gelmektedir.

Tablo 6: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneği Hak Edenler (2014*)

2014*	
MESLEK	**İŞSİZLİK ÖDENEĞİNİ HAK EDENLER**
Beden işçisi (genel)	157
Şoför-yük taşıma	29
Beden işçisi (temizlik)	28
Büro memuru (genel)	10
Beden işçisi (inşaat)	10
Temizlik görevlisi	9
İnşaat elemanları kalıpçısı (elle)	9
Beton ve betonarme kalıpçısı	8
Güvenlik görevlisi (silahlı)	6
Beden işçisi-bina inşaatı	6
Diğer Meslekler	189
Toplam	**461**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

İKİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2014 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 12 Mayıs – 27 Haziran 20124 tarihleri arasında Türkiye genelinde 110.509 işyerine yüze görüşme yöntemiyle işyeri bilgi formu uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 1" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 30 Haziran 2015 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

[1] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

2014 yılı İşkur İşgücü Piyasası Analiz Çalışması (İPA) Örnek Planı

Coğrafi kapsam:

Coğrafi kapsam olarak nüfus büyüklüklerine bakılmaksızın Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde bulunan tüm il ve ilçe merkezleri ile köyler kapsama dahil edilmiştir.

Sektörel Kapsam :

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri

Kapsanan kitle:

Sektörel kapsam dâhilinde tüm yerel birimler anket kapsamını oluşturmaktadır.

Örnekleme çerçevesi:

2014 yılı Türkiye İstatistik Kurumu İş Kayıtları Sistemi altlık olarak kullanılmak üzere sektörel kapsam dahilinde ilgili sektörde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip yerel birimler çalışmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır.

Örnekleme birimi:

Örnekleme birimi yerel birimdir.

Gözlem birimi:

Gözlem birimi yerel birimdir.

Tahmin boyutu:

2014 yılı İşkur İPA çalışması, 17 sektörde yerel birim bazında Türkiye tahmini vermek üzere planlanmıştır. Ayrıca C sektöründe 10,11,12,13,14,15,16,17,18, 19,20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30,31,32,33 bölümlerinde tahmin verilecek boyutta tabakalama değişkenleri aşağıda verilmiştir.

Kısımlar
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
P

Q
R
S

Örnekleme yöntemi:

2014 yılı İşkur İPA çalışmasında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

2014 yılı İşkur İPA çalışmasında amaç, kapsam dahilindeki sektörler bazında Türkiye tahmini vermektir. Çalışma 6 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Antalya, Bursa, Kocaeli) örnekleme, diğer illerde tamsayım uygulanmak üzere planlanmıştır. Bursa il için ayrıca 2-9, 10+ çalışan sayısı tabakalaması istenmiştir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak, 6 ilde 40353 olarak hesaplanmıştır. Diğer illerde ise birim sayısı 87151 olarak belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

$n_h = ñ [K^2 + (1- K^2) M_h^2]^{½}$

ñ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

$M_h = N_h / (N / h) = h.W_h$

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

$n_{min} = K.ñ$ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla yerel birim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka

bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde yerel birimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyans formulu aşağıda verilmiştir:

$$v\left(\hat{Y}_h\right) = N_h^{\,2} v\left(\bar{y}_h\right) = N_h^{\,2} \left[\sum \left(y_i - \bar{y}_h\right)^2 / n_h\left(n_h - 1\right) \right] \text{ dır.}$$

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h$ şeklinde bulunur.

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$v\left(\hat{Y}\right) = \sum_h v\left(\hat{Y}_h\right)$ olarak elde edilir.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

TİPTA 2014 kapsamında Türkiye genelinde 110.509 iş yerine ait veriler derlenmiş olup, Şırnak ilinde ise toplam 570 iş yerine ait veriler derlenmiştir. Şırnak ili genelinde görüşülen iş yerlerinden 133 tanesi 1-9 aralığında çalışana sahipken, 10 ve daha üstü çalışana sahip iş yeri sayısı, 437'dir. Araştırma kapsamına 10 ve daha üstü çalışana sahip iş yerleri girmekle beraber, uygulama aşamasında bu tür iş yeri olduğu belirtildiği için ziyaret edilen 133 iş yerinin zaman içerisinde eleman sayısında düşüş yaşandığı ve bu iş yerlerinin 1-9 kişi aralığına dönüştüğü tespit edilmiştir.

İŞYERİ VERİLERİ

Araştırma sonuçlarına göre işyerlerinin büyük çoğunluğu ulaştırma ve depolama sektöründe faaliyet göstermektedir. Her 100 işyerinin 34'ü ulaştırma ve depolama sektöründedir. Bu sektörü %33,9 ile toptan ve perakende ticaret ve %10,5 inşaat sektörü takip etmektedir. Üç sektördeki işyerleri, araştırmaya cevap veren işyerlerinin beşte dördünü oluşturmaktadır.

Tablo 7: Sektörlere Göre İşyeri Sayısı Oranları, Şırnak(2014*)

SEKTÖRLER	GENEL TOPLAM
Madencilik ve taş ocakçılığı	3,1%
İmalat	6,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,3%
İnşaat	10,5%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	33,9%
Ulaştırma ve depolama	34,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2,1%
Bilgi ve iletişim	0,2%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,3%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,2%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1,0%
Eğitim	2,0%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	2,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	2,1%

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Tablo 8: İşyeri Büyüklüklerinin Sektörel Dağılımı,%

Sektörler	1-9	10-49	50-249	250+
Madencilik ve taş ocakçılığı	18,8	75,0	6,3	0,0
İmalat	21,1	78,9	0,0	0,0
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0	0,0	50,0	50,0
İnşaat	52,5	40,7	6,8	0,0
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	25,5	72,0	2,5	0,0
Ulaştırma ve depolama	12,3	80,8	6,9	0,0
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	7,7	84,6	7,7	0,0
Bilgi ve iletişim	100,0	0,0	0,0	0,0
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0	100,0	0,0	0,0
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0	100,0	0,0	0,0
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	42,9	57,1	0,0	0,0
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0	50,0	50,0	0,0
Eğitim	8,3	83,3	8,3	0,0
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	7,1	85,7	7,1	0,0
Diğer hizmet faaliyetleri	16,7	83,3	0,0	0,0
Genel Toplam	21,9	72,7	5,3	0,2

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

1-9 arasında çalışanı olan işyerlerinin sektörel bazda baktığımızda en çok %52,5 ile inşaat sektöründeki işyerleri olduğu görülmektedir. İnşaat sektörünü %42,9 ile mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, %25,5 ile toptan ve perakende ticaret takip etmektedir.

10-49 çalışanı olan işyerlerine sektörel olarak baktığımızda finans ve sigorta faaliyetleri, gayrimenkul faaliyetleri sektörlerin %100 bu işyerleri grubunda faaliyet göstermektedir. İlin önemli sektörü olan ulaştırma ve depolama sektörün işyerlerinin %80'nı bu grupta yer alır.

50-249 çalışanı olan işyerlerine sektörel olarak baktığımızda elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü ile idari destek hizmetleri sektörlerin işyerlerinin %50'si bu grupta yer alır.

250+ çalışanı olan tek sektör elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörüdür.

Tablo9: Kuruluş Yıllarına Göre İşyerlerinin Sektörel Dağılım Oranları

Kuruluş yıllarında göre işyeri sayıları	Kuruluş yılları					
Satır Etiketleri	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+
Madencilik ve taş ocakçılığı	62,5%	18,8%	18,8%	0,0%	0,0%	0,0%
İmalat	23,7%	52,6%	13,2%	7,9%	0,0%	2,6%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	50,0%	0,0%	0,0%	50,0%	0,0%
İnşaat	35,6%	28,8%	13,6%	15,3%	5,1%	1,7%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	18,0%	44,5%	16,5%	13,5%	4,5%	3,0%
Ulaştırma ve depolama	27,8%	47,1%	13,3%	8,6%	2,7%	0,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	38,5%	38,5%	7,7%	7,7%	7,7%	0,0%
Bilgi ve iletişim	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	50,0%	0,0%	0,0%	50,0%	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	28,6%	28,6%	42,9%	0,0%	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	33,3%	33,3%	16,7%	16,7%	0,0%
Eğitim	33,3%	50,0%	8,3%	8,3%	0,0%	0,0%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	42,9%	57,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	16,7%	41,7%	16,7%	16,7%	8,3%	0,0%
ŞIRNAK	26,3%	43,1%	14,7%	10,6%	3,6%	1,6%

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

İşyerlerini kuruluş yıllarına göre sıraladığımızda ilimizin işyerlerinin %43,1' i 5-9 yaş arasında, %26,3'ü 0-4 yaş arasında, %14,6' sı 10-14 yaş arasında, %10,7' si 15-19 yaş arasında, %3,6'sı 20-24 yaş arasında ve %1,5'i 25+ yaş arasındadır. İşyerlerimizin %70'nin 0-10 yaş arasında olduğu görülmektedir. Son on yıl içinde ilimizde birçok işyerinin açıldığını görmekteyiz.

İşyerlerimizin %43,1 inin 5-9 yaş arasında olduğunu belirtmiştik. 5-9 yaş arasındaki işyerlerinin %37,0' si ulaştırma ve depolama sektöründe, %35,1' i toptan perakende ve ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. 0-4 yaş arasında olan işyerlerinde de bu sıralama değişmiyor. 0-4 yaş arasındaki işyerlerin %36,3' ü ulaştırma ve depolama sektöründe, %23,1 toptan perakende ve ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. 25+ yaş arasında olan işyerlerimizin %66,7' si toptan ve perakende sektöründe faaliyet göstermektedir.

Grafik 2: İşyerleri Özellikleri Oranları, Şırnak, 2014

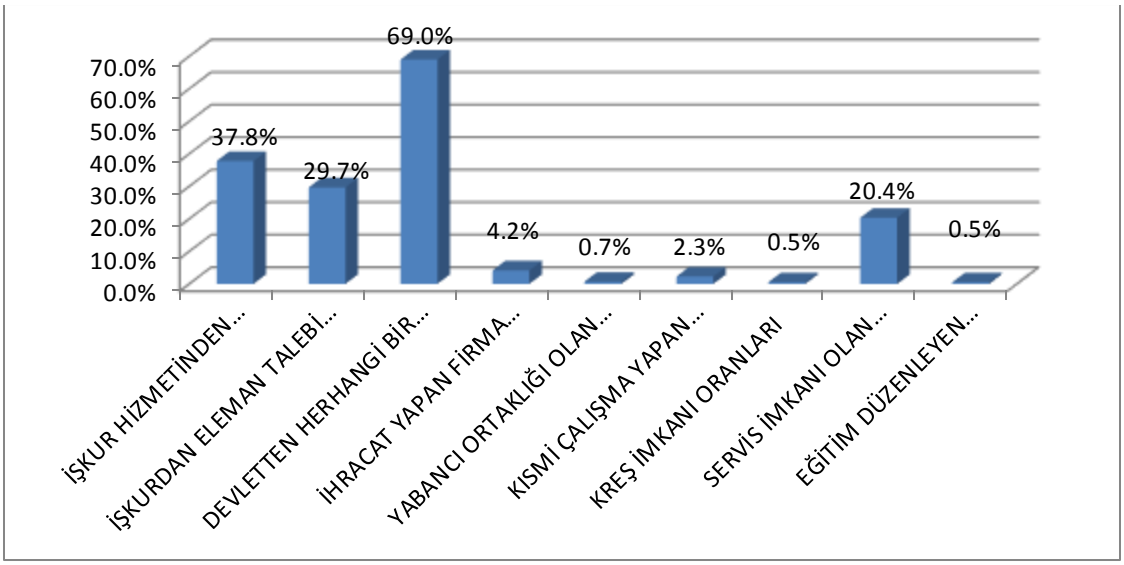

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Bu sene işgücü piyasası araştırması kapsamında işyerlerinin genel özellikleri hakkında bilgi toplamak için işyerleri ile ilgili 12 soru soruldu. Birinci soru işyerlerinin kuruluş tarihi ile ilgiliydi ki bu soru 2013 İPA çalışmasında yer alan bir soruydu. Diğer 11 soru bu çalışmada ilk defa yer aldı. İlimizin işyerlerinin bu sorulara verdiği cevaplar analiz edildiğinde şöyle bir durum ortaya çıkıyor: işyerlerinin %69,0' u devletten istihdam için verilen teşvik yararlandıklarını, %37,8' i İŞKUR hizmetlerinden faydalandıklarını, %29,7' si İŞKUR' dan eleman talep ettiğini, %20,4' ü işyerinde servis imkanı olduğunu, %4,2' si işyerinde üretilen ürünlerin dışarıya ihraç ettiklerini , %2,3' ü işyerinde kısmı(part-time) çalışma yapıldığını belirtmişlerdir. İşyerlerinin yabancı ortaklığı olup olmadığı, işyerinde kreş imkânları oranı, işyerinde mevsimlik istihdam edilen personel olup olmadığı ve işyerinde yapılan iş ile ilgili eğitim düzenlendi mi sorularına genellikle olumsuz bir cevap alınmıştır.

İlimizde İŞKUR hizmetinden faydalanan işyerlerini çalışan sayılarına göre incelediğimizde şöyle bir durum ortaya çıkıyor: 1-9 çalışanı olan işyerlerin oranı %12,5, 10-49 çalışanı olan işyerlerin oranı %77,3, 50-249 çalışanı olan işyerlerin oranı %9,7 ve 250+ olan işyerlerin oranı %0,4'tür. İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerin beşte dördü 10-49 çalışanı olan işyerleridir.

Grafik 3: Büyüklüklerine Göre İŞKUR'dan Faydalananların İşyeri Oranı, 2014

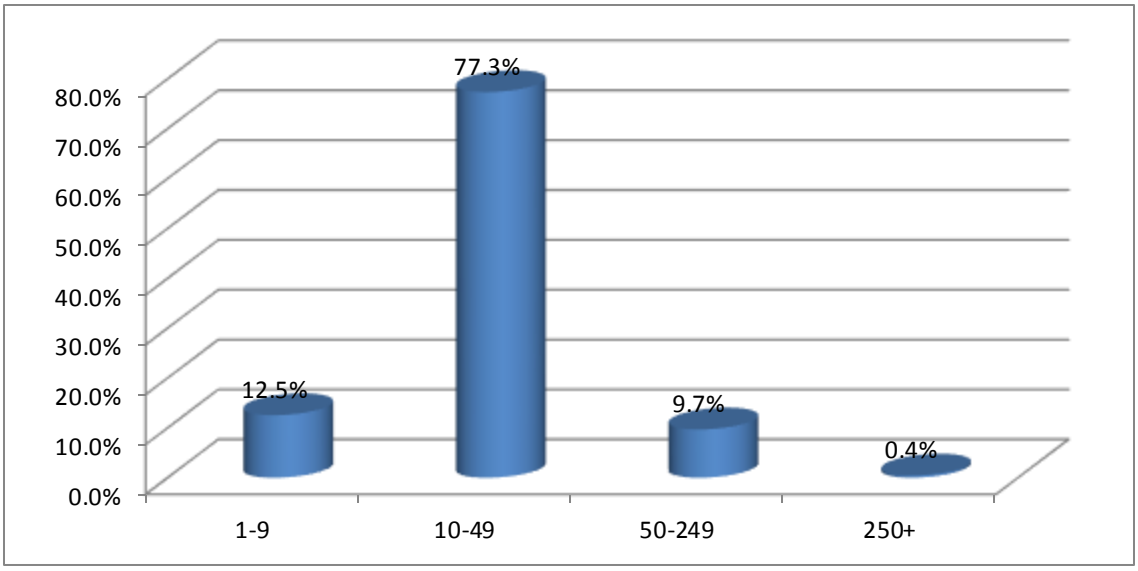

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

İŞKUR hizmetinden faydalanan işyerlerini sektörel bazda incelediğimizde; İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerin en çok ulaştırma ve depolama sektöründe olduğu görülmektedir. İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerin %33,3' ü ulaştırma ve depolama sektöründe, %30,9' u toptan perakende ve ticaret sektöründe, %58,9' u imalat sektöründe ve %6,6' sı inşaat sektöründe faaliyet göstermektedir.

İŞKUR hizmetinden faydalanan işyerlerini sektörel bazda her sektörü kendi içinde incelediğimizde; elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü ile bilgi ve iletişim sektörü işyerlerinin %100' ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Yani elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü ile bilgi ve iletişim sektörün tüm işyerleri İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Bu sektörleri %69,2 oranı ile konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri, %66,7 oranı ile idari ve destek hizmetleri sektörü ve eğitim sektörü, %57,1 oranı ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü takip etmektedir. İŞKUR hizmetlerinden faydalanan en fazla işyerlerine sahip ilk iki sektör olan ulaştırma ve depolama sektörün oranı %36,9, toptan perakende ve ticaret sektörün oranı %34,5'tir.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyeri Sayısı ve Oranları, 2014

Satır Etiketleri	İŞKUR HİZMETİNDEN FAYDALANAN İŞYERİ SAYISI	İŞYERİ SAYISI	ORAN	İŞKURDAN FAYDALANANLARIN KENDİ İÇİNDEKİ ORANI
Madencilik ve taş ocakçılığı	8	19	43,8%	3,6%
İmalat	20	41	50,0%	8,9%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2	2	100,0%	0,9%
İnşaat	15	64	23,7%	6,6%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	71	206	34,5%	30,9%
Ulaştırma ve depolama	76	207	36,9%	33,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	9	13	69,2%	3,9%
Bilgi ve iletişim	1	1	100,0%	0,4%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	2	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0	1	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3	7	42,9%	1,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	4	6	66,7%	1,7%
Eğitim	8	12	66,7%	3,5%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	8	14	57,1%	3,5%
Diğer hizmet faaliyetleri	3	13	25,0%	1,4%
Genel Toplam	230	608	37,8%	100,0%

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

İşyerlerini büyülüklerine göre devletin istihdam teşvikinden yararlanma durumu incelendiğinde 250+ çalışanı olan işyerlerin %100' ü, 50-249 çalışanı olan işyerlerin %80,1' i, 10-49 çalışanı olan işyerlerin %68,9' u ve 1-9 çalışanı olan işyerlerin %66,5' i devletin istihdam teşvikinden faydalanmıştır. İşyeri büyüdükçe teşvikten faydalanma oranı da artmaktadır.

Grafik 4: Büyüklüklerine Göre Devletin İstihdam Teşvikinden Yararlanma Oranı

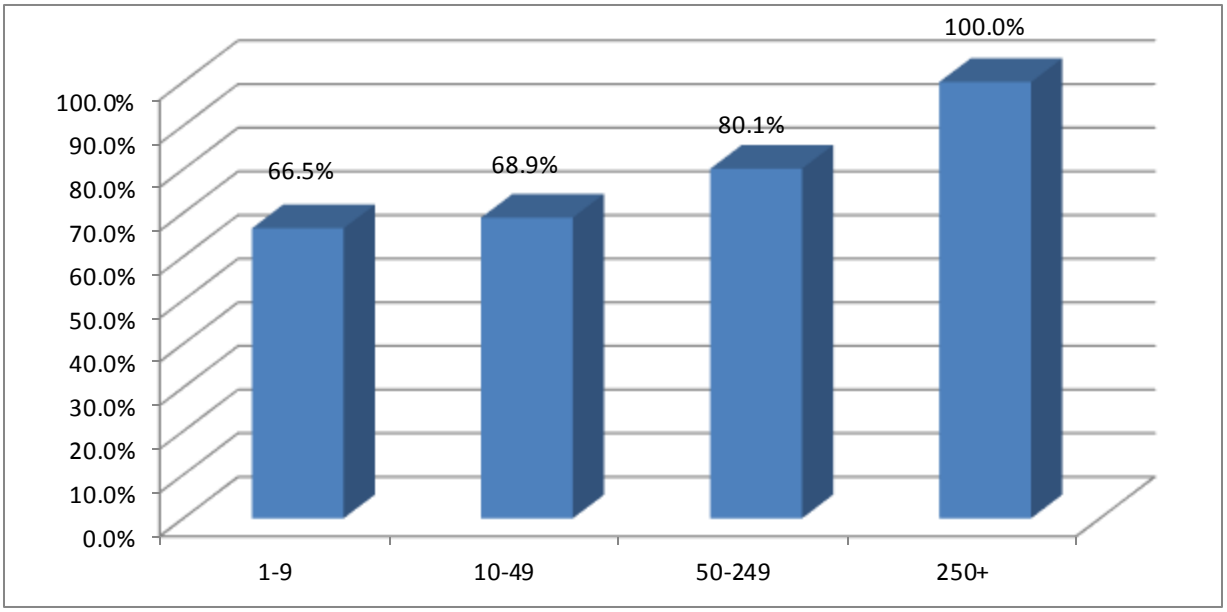

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

İlde yapılan saha çalışması 10+ işyerlerinde olmasına rağmen belirtilen tarihler arasında bazı işyerlerinin 10 sayısının altında çalışanı olduğu ortaya çıkmıştır. 1-9 arasında çalışanı olan işyeri sayısı 133 'tür. Toplam işyerlerinin %21,9 'u 1-9 arasında çalışanı bulunmaktadır. En çok çalışanı olan işyerleri 10-49 arasında çalışanı olan işyerleridir. 10-49 çalışanı olan işyeri oranı %72,9'dur. 250+ çalışanı olan tek bir işyerimiz vardır.

MEVCUT İSTİHDAM

Araştırma sonuçlarına göre çalışanların %73,3'ü ulaştırma ve depolama, toptan ve perakende ticaret ve inşaat sektöründe yer almaktadır. En fazla çalışanı olan sektör ulaştırma ve depolama sektörüdür ve çalışanların sektördeki ağırlığı Türkiye'den çok yüksektir. Ulaştırma ve depolama sektöründe çalışanlar Türkiye'de toplam çalışanların %4,6 iken, bu oran ilde %38,9'a yükselmektedir. Ulaştırma ve depolama sektörünü ilde %25,4 ile toptan ve perakende ticaret ve %8,1 ile inşaat sektörleri takip etmektedir. Çalışanların sektörel dağılımı Türkiye'nin ki den farklılaşmaktadır. Türkiye'de ilk sırada yer alan imalat sektörü ilde beşinci sıradadır.

Sektörel bazda çalışanların işyeri büyüklüklerine göre dağılımına baktığımızda;1-9 çalışanı olan işyerlerinde oransal olarak en fazla %29,3 ile mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe, 10-49 çalışanı olan işyerlerinde oransal olarak %100 ile finans sigorta faaliyetleri, gayrimenkul faaliyetleri sektörlerinde, 50-249 çalışanı olan işyerlerinde oransal olarak %89,6 ile idari destek hizmetleri faaliyetleri sektöründe, 250+ çalışanı olan işyerlerinde oransal olarak %86,9 ile elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe çalışmakta olduğu görülmektedir.

Tablo 11: Sektör ve Büyüklüğe Göre Çalışan Sayı ve Oranı

Satır Etiketleri	1-9	ORAN	10-49	ORAN	50-249	ORAN	250 +	ORAN	Genel Toplam	Genel Toplam ORANI
Madencilik ve taş ocakçılığı	8	1,8%	315	69,9%	127	28,2%	0	0,0%	450	3,3%
İmalat	27	4,5%	573	95,5%	0	0,0%	0	0,0%	600	4,3%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0	0,0%	0	0,0%	114	13,1%	753	86,9 %	867	6,3%
İnşaat	76	6,8%	491	44,0%	549	49,2%	0	0,0%	1116	8,1%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	203	5,8%	2864	81,7%	440	12,5%	0	0,0%	3507	25,4%
Ulaştırma ve depolama	103	1,9%	4443	80,8%	953	17,3%	0	0,0%	5499	39,8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1	0,4%	199	76,2%	61	23,4%	0	0,0%	261	1,9%
Bilgi ve iletişim	1	100,0 %	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	0,0%	24	100,0 %	0	0,0%	0	0,0%	24	0,2%
Gayrimenkul faaliyetleri	0	0,0%	11	100,0 %	0	0,0%	0	0,0%	11	0,1%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	24	29,3%	58	70,7%	0	0,0%	0	0,0%	82	0,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0	0,0%	58	10,4%	500	89,6%	0	0,0%	558	4,0%
Eğitim	2	0,8%	173	69,2%	75	30,0%	0	0,0%	250	1,8%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1	0,3%	254	64,5%	139	35,3%	0	0,0%	394	2,9%
Diğer hizmet faaliyetleri	15	7,8%	180	92,2%		0,0%	0	0,0%	195	1,4%
Genel Toplam	461	3,3%	9644	69,8%	2958	21,4%	753	5,5%	13815	100,0%

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Çalışanların işyeri büyükleri göre dağılımına baktığımızda %69,8'i 10-49 çalışanı olan işyerlerinde çalışmaktadır. %21,4'ü 50-249 çalışanı olan işyerlerinde, %5,5'i 250+ çalışanı olan işyerlerinde, %3,3'ü 1-9 çalışanı olan işyerlerinde çalışmaktadır. Türkiye'de çalışanların işyeri büyüklüklerine göre dağılımına baktığımızda çalışanların %35,5'i 10-49 çalışanı olan, %30,3'ü 50-249 çalışanı olan, %30,2'si 250+ çalışanı olan ve %4,0'ü 1-9 çalışanı olan işyerlerinde çalışmaktadır.

Grafik 5: Çalışanların İşyeri Büyüklüklerine Dağılımı

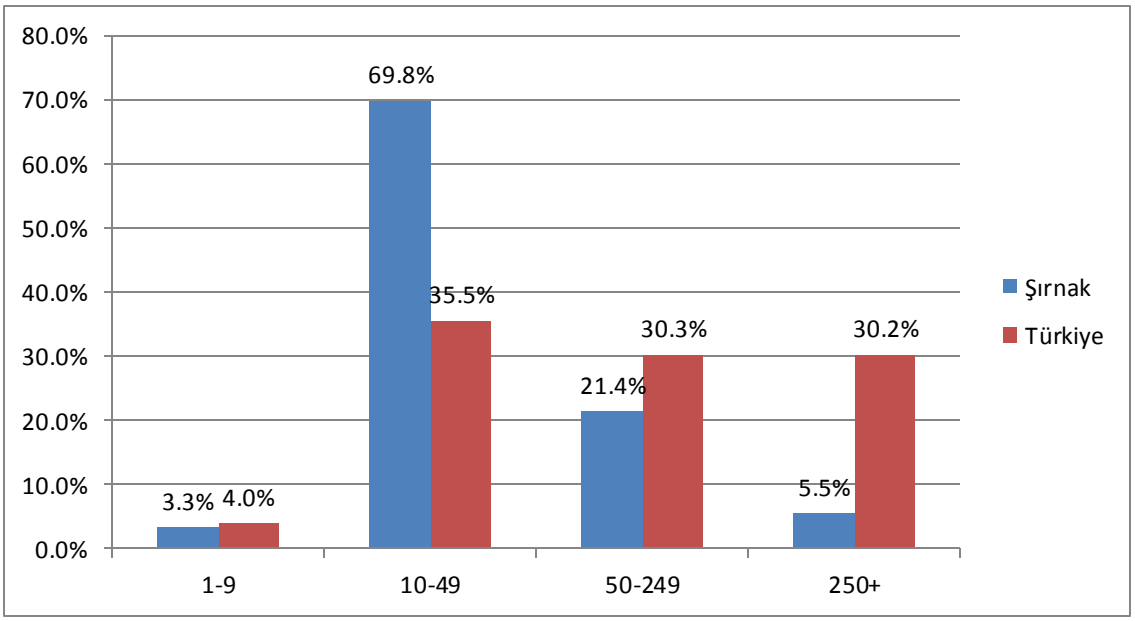

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Ortalama çalışan sayılarının sektörel dağılımına baktığımızda işyeri başına 23 kişi düştüğü görülmektedir. En fazla ortalama çalışan sayısına sahip sektör 434 kişi ile elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörüdür. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörünü sırasıyla 93 kişi ile idari ve destek hizmetleri sektörü, 28 kişi ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü takip etmektedir. Ortalama çalışan sayısı en az olan sektör 1 kişi ile bilgi ve iletişim sektörüdür.

Grafik 6: Ortalama Çalışan Sayılarının Sektörel Dağılımı

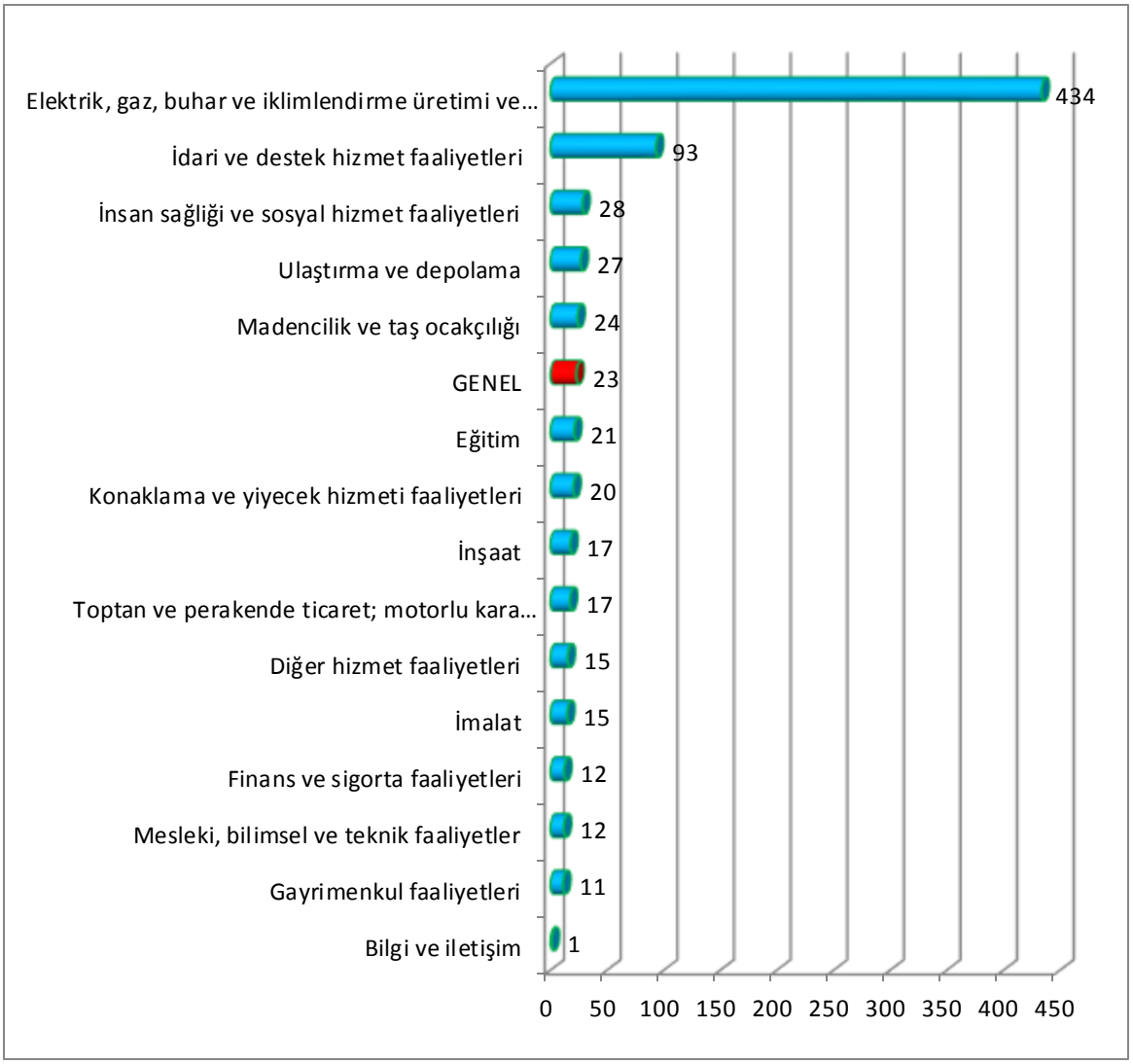

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Grafik 7: Sektörlere Göre Çalışan Sayılarının Cinsiyetlere Göre Dağılımı,%,2014

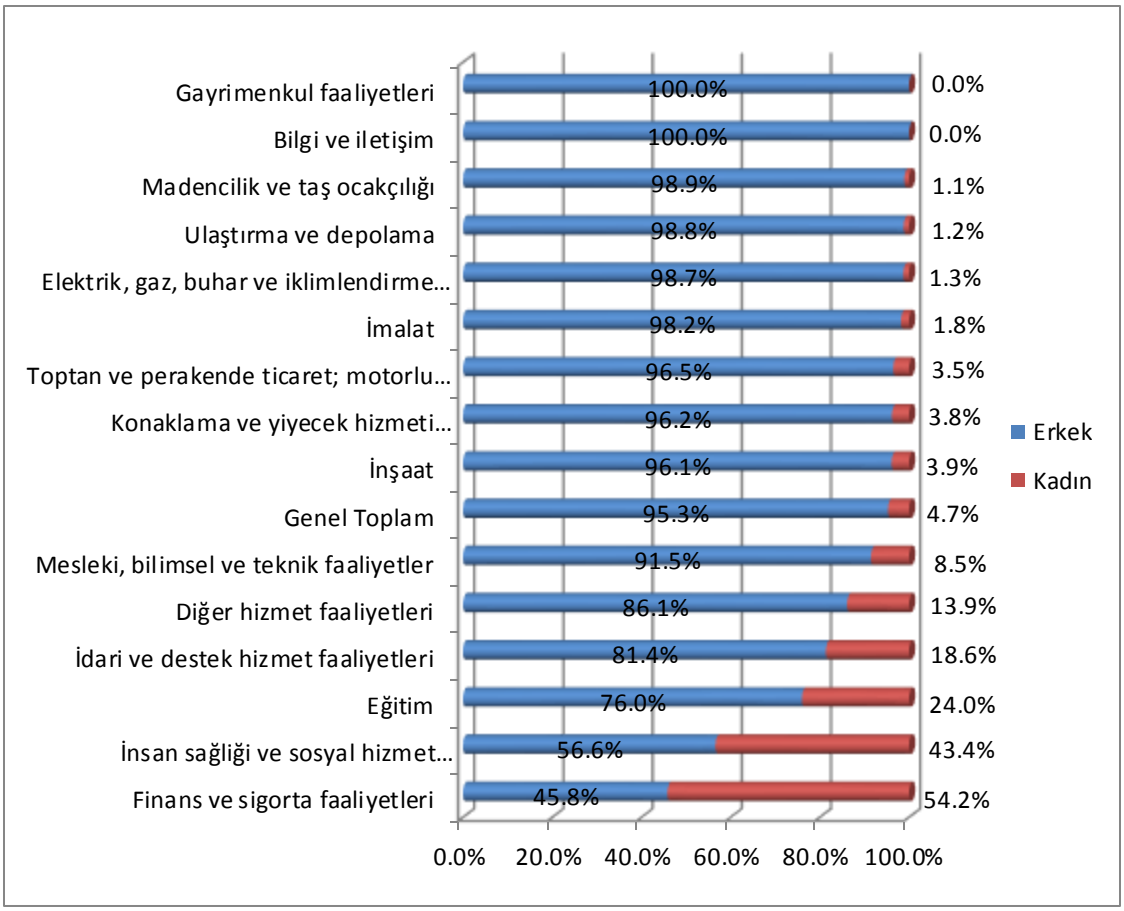

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Şırnak' ta çalışanların %95,3' ü erkek, %4,7' si kadındır. Türkiye'de çalışanların %74,0' ü erkek, %26' si kadındır. Kadın çalışanların Türkiye genelin çok altında olduğunu görüyoruz. Şırnak' ta her 100 çalışandan 95'i erkektir. Kadınların sadece finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe çalışma oranı erkeklerden daha yüksektir. Kadın çalışanların çalışma oranı yüksek olan ilk üç sektör sırasıyla; %54,2 oranı ile finans ve sigorta faaliyetleri, %43,4 oranı ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve %24,0 oranı ile eğitim sektörleridir. İlimizde gayrimenkul faaliyetleri ile bilgi ve iletişim sektöründe kadın çalışan yoktur.

Tablo12: Sektörlere Göre Çalışan Sayılarının Cinsiyete Dağılımı

Sektör	Erkek	Kadın	Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	98,9%	1,1%	3,3%
İmalat	98,2%	1,8%	4,3%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	98,7%	1,3%	6,3%
İnşaat	96,1%	3,9%	8,1%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	96,5%	3,5%	25,4%
Ulaştırma ve depolama	98,8%	1,2%	39,8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	96,2%	3,8%	1,9%
Bilgi ve iletişim	100,0%	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	45,8%	54,2%	0,2%
Gayrimenkul faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,1%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	91,5%	8,5%	0,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	81,4%	18,6%	4,0%
Eğitim	76,0%	24,0%	1,8%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	56,6%	43,4%	2,9%
Diğer hizmet faaliyetleri	86,1%	13,9%	1,4%
Genel Toplam	95,3%	4,7%	100,0%

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Kadınların çalışma oranı yüksek olduğu finans ve sigorta faaliyetleri, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve eğitim sektörü çalışanların toplam çalışan içinde çok düşük bir oranda olduğu görülmektedir. Finans ve sigorta faaliyetleri sektörün toplam çalışan içindeki oranı %0,2, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörün çalışan oranı %2,9 ve eğitim sektöründe çalışanların toplam çalışanlar içindeki oranı %1,8'dir.

Grafik 8: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı,%,2014

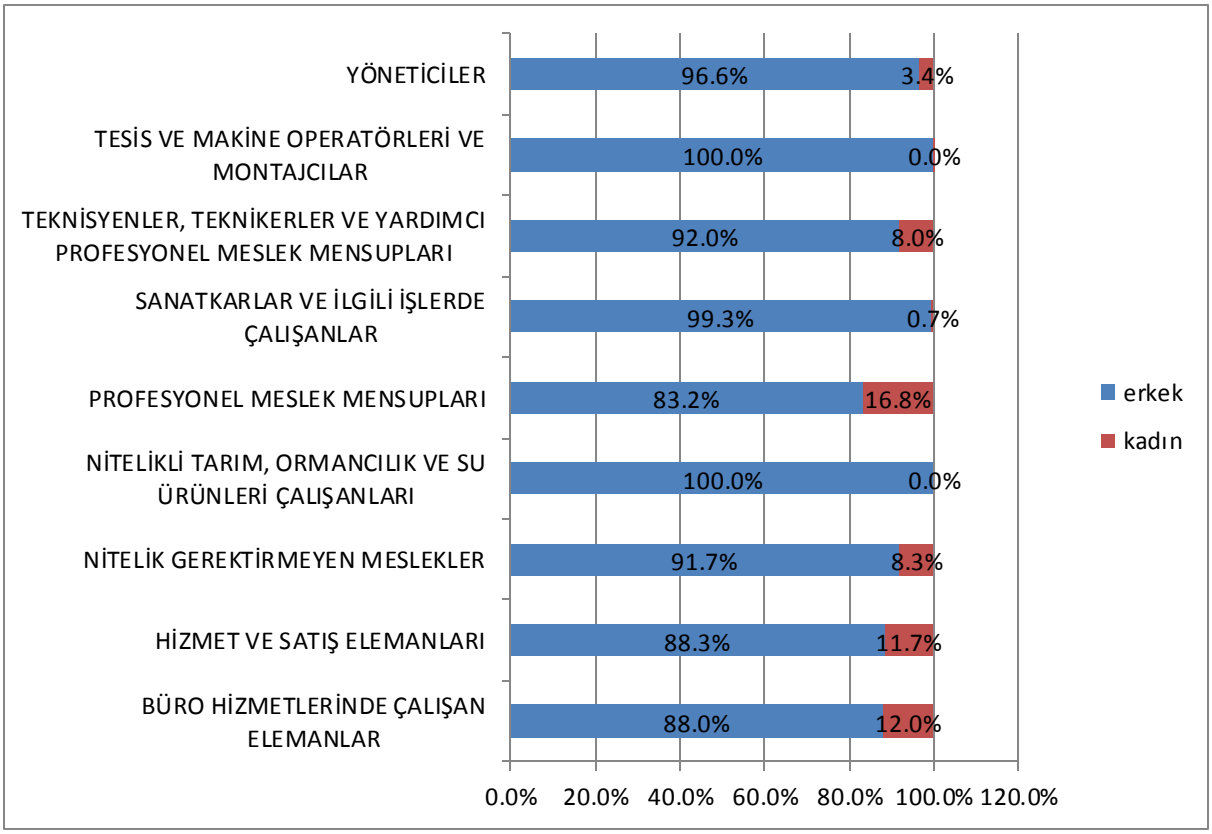

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Şırnak ilinde, işgücü piyasası analiz çalışmasına katılan işyerlerinin meslek gruplarına göre çalışan sayılarının cinsiyet bazında yapılan araştırmalarında erkeklerin; tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri elemanı meslek gruplarında daha yoğun çalıştıkları ve tamamının onlardan oluştuğu görülmüştür. Kadınların ise daha çok profesyonel meslek mensupları ve büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek gruplarında daha yoğun çalıştıkları görülmüştür. Bu veriler göz önünde alındığında bedensel güç gerektiren mesleklerde erkeklerin daha yoğun çalıştığı, kadınların ise daha çok hizmet sektöründe çalıştığı görülmektedir.

Tablo13: Cinsiyete Göre En Çok Çalışan İlk On Meslek, Şırnak,2014

GENEL	ERKEK	KADIN
Şoför-yük Taşıma	Şoför-yük Taşıma	Temizlik Görevlisi
Temizlik Görevlisi	Muhasebeci	Tıbbi Sekreter
Beden İşçisi(İnşaat)	Beden İşçisi(İnşaat)	Büro Yönetimi ve Sekreterlik
Muhasebeci	Temizlik Görevlisi	Aşçı
Güvenlik Görevlisi	Güvenlik Görevlisi	Muhasebeci
Büro Yönetimi ve Sekreterlik	Beden İşçisi(Yükleme-boşaltma)	Kasiyer
Pazarlamacı	Büro Yönetimi ve Sekreterlik	Reyon Görevlisi
Aşçı	Pazarlamacı	Zihinsel Engelliler Öğretmeni
Bekçi	Bekçi	Hemşire
Beden İşçisi(Yükleme-boşaltma)	Aşçı	Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Şırnak ilinde ulaştırma ve depolama ile toptan ve perakende ticaret sektörüyle ilgili mesleklerin ön plana çıktığı görülmektedir. İlk onda yer alan meslekler sırası ile şoför-yük taşıma, temizlik görevlisi, beden işçisi(inşaat), muhasebeci, güvenlik görevlisi, büro yönetimi ve sekreterlik, pazarlamacı, aşçı, bekçi ve beden işçisi(yükleme-boşaltma)'dır.

Kadın ve erkeklerin mesleklere göre dağılımı ve mesleki çeşitliliği cinsiyetler arasında farklıdır. Erkelerin yoğunca çalıştığı ilk on meslek Şırnak geneliyle aynıdır sadece sıralama değişiyor. Kadınların yoğunca çalıştığı meslekler ilinkinden biraz farklıdır. Kadın çalışanların görece olarak daha yoğun çalıştığı meslekler temizlik görevlisi, tıbbi sekreter, büro yönetimi ve sekreter, aşçı, muhasebeci, kasiyer, reyon görevlisi, zihinsel engelliler öğretmeni, hemşire ve hasta ve yaşlı bakım elemanıdır.

AÇIK İŞ VERİLERİ

İşyerlerinin eleman ihtiyacı duyduğu meslekler açık iş olarak yayınlamakta ve bu taleplerle işgücü piyasasını değerlendirme imkânı oluşturmaktadır. Şırnak'taki işyerlerin açık iş verme oranı %6,7 iken Türkiye'de bu oran %20,4'tür. Başka bir deyişle Şırnak'ta Her 14 işyerinden ancak birinde açık iş varken Türkiye de her 5 işyerinden birinde açık iş vardır.

Tablo14: Sektörlere Göre İşyerlerinin Açık İş Verme Oranı, Şırnak-Türkiye,2014

Sektörler	Açık Is Veren İşyeri Sayısı	İşyeri Sayısı	Şırnak Açık İş Verme Oranı	Türkiye Açık İş Verme Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	1	19	6,3%	12,0%
İmalat	4	41	10,5%	29,2%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1	2	50,0%	8,4%
İnşaat	0	64	0,0%	9,9%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	20	206	9,5%	21,3%
Ulaştırma ve depolama	7	207	3,2%	13,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1	13	7,7%	27,0%
Bilgi ve iletişim	0	1	0,0%	19,9%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	2	0,0%	13,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0	1	0,0%	17,4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1	7	14,3%	16,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0	6	0,0%	19,7%
Eğitim	1	12	8,3%	15,2%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	5	14	35,7%	27,7%
Diğer hizmet faaliyetleri	0	13	0,0%	17,9%
Genel Toplam	**41**	**608**	**6,7%**	**20,4%**

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Şırnak'taki işyerlerinde açık iş verme oranı en yüksek olan sektör elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımındadır. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründeki işyerlerin açık iş verme oranı %50,0'dir. Türkiye' deki işyerlerinde açık iş verme oranı en yüksek sektör %29,2 ile imalat sektörüdür. Şırnak'ta en fazla açık iş veren işyeri toptan perakende ve ticaret sektöründe olmasına karşılık dağılımdaki oranı %9,5'tir.

Grafik 9: Açık İşin Sektörel Dağılımı,2014

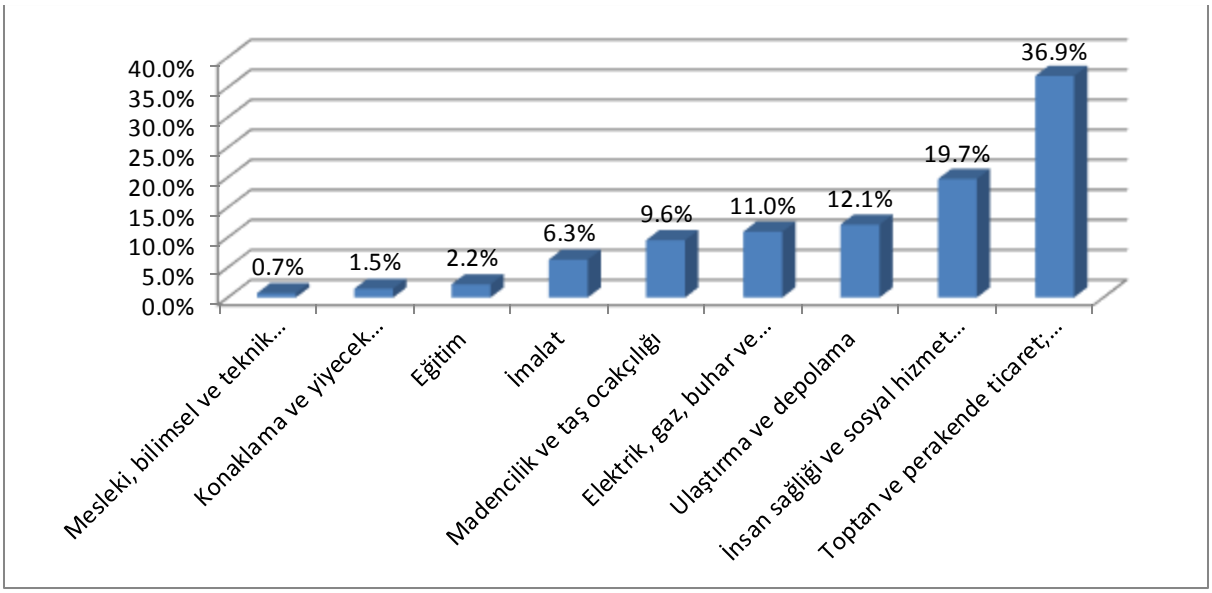

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Şırnak'ta İPTA sürecinde toplam 136 açık iş tespit edilmiştir. Açık işin sektörel dağılımına baktığımızda; en fazla açık işin %36,9 oranı ile toptan perakende ve ticaret sektöründe olduğu görülmektedir. Toptan perakende ve ticaret sektörünü %19,7 oranı ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, %12,1 oranı ile ulaştırma ve depolama sektörü izlemektedir.

Grafik 10: Sektörlere Göre Açık İş Oranları, 2014

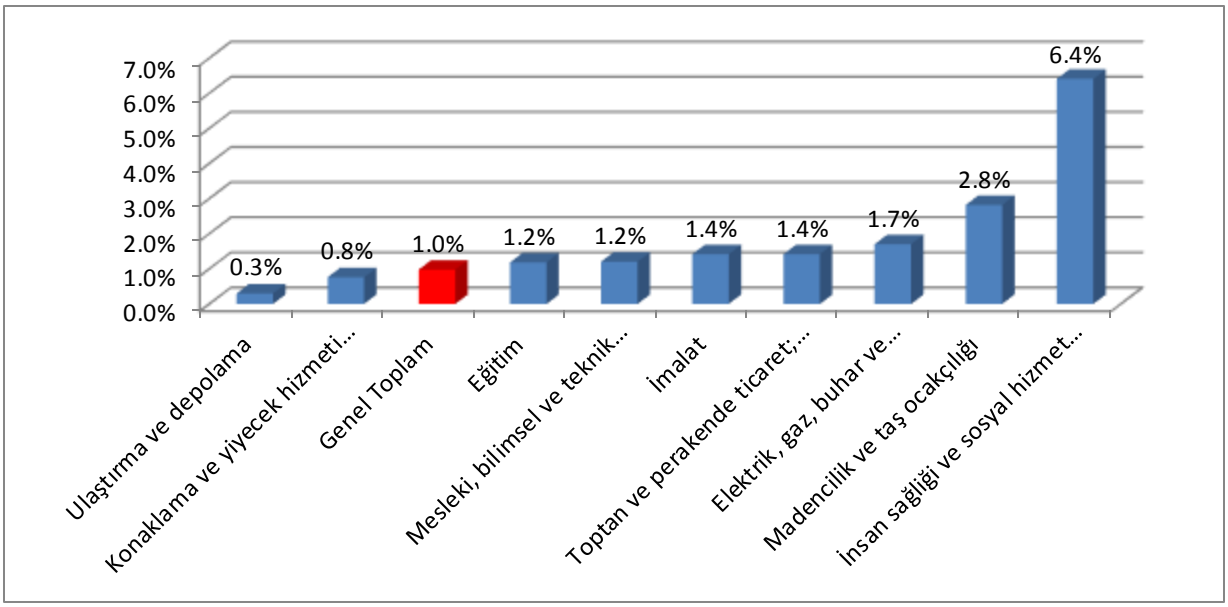

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

İşyeri bilgi formu uygulanan işyerlerinde açık iş oranı %1,0'dir. Açık iş oranı en yüksek olan sektör insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleridir. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe açık iş oranı % 6,4' dür.

İlde açık iş oranı %2,7 olan Türkiye toplamının altındadır. İlde açık iş oranı itibariyle ilk sırada yer alan insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe Türkiye açık iş oranı %2,6'dır. İl çalışanların büyük çoğunluğunu barındıran ulaştırma-depolama ve ticaret sektöründeki açık iş oranlarının çok altındadır. Ulaştırma ve depolama sektöründeki açık iş oranı ilde %0,3 iken Türkiye'de %2,4, ilde %1,4 olan toptan ve perakende ticaret sektörü açık iş oranı Türkiye'de %3,0'tür.

Tablo15: İşyeri Büyüklüğüne Göre Açık İş Oranı ve Açık İş Verme Oranı

İŞYERİ BÜYÜKLÜĞÜ	TOPLAM AÇIK İŞ SAYISI	TOPLAM ÇALIŞAN SAYISI	AÇIK İŞ ORANI	AÇIK İŞVEREN İŞYERİ SAYISI	TOPLAM İŞYERİ SAYISI	AÇIK İŞ VERME ORANI
1-9	1	461	0,2%	1	133	0,8%
10-49	82	9644	0,8%	33	442	7,6%
50-249	38	2958	1,3%	5	32	16,5%
250+	15	753	2,0%	1	1	100,0%

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

İlde işyeri büyüklüğüne göre açık iş oranına baktığımızda; açık iş oranı en yüksek olanın 250+ çalışanı olan işyerleridir. Açık iş oranı %2,0 olan 250+ çalışanı olan işyerlerini sırasıyla, %1,3 oranı ile 50-249 çalışanı olan, %0,8 oranı ile 10-49 çalışanı olan ve %0,2 oranı ile 1-9 arası çalışanı olan işyerleri gelmektedir. İşyeri büyüdükçe açık iş oranı artmaktadır.

İşyeri büyüklüğü ve açık iş verme oranı arasında paralel bir ilişki var. İşyeri büyüdükçe açık iş verme oranı artmaktadır. 250+ çalışanı olan işyerinin açık iş verme oranı %100 iken, 50-249 arası çalışanı olan işyerinin açık iş verme oranı %16,5 olduğunu görmekteyiz. Başka bir deyişle 250+ çalışanı olan işyerlerinin hepsinde açık iş olduğunu, 50-249 arası çalışanı olan işyerlerinin ancak her beş işyerinden birinde açık iş olduğunu görüyoruz.

Grafik 11: Kuruluş Yıllarına Göre İşyerlerin Açık İş Verme Oranı, 2014

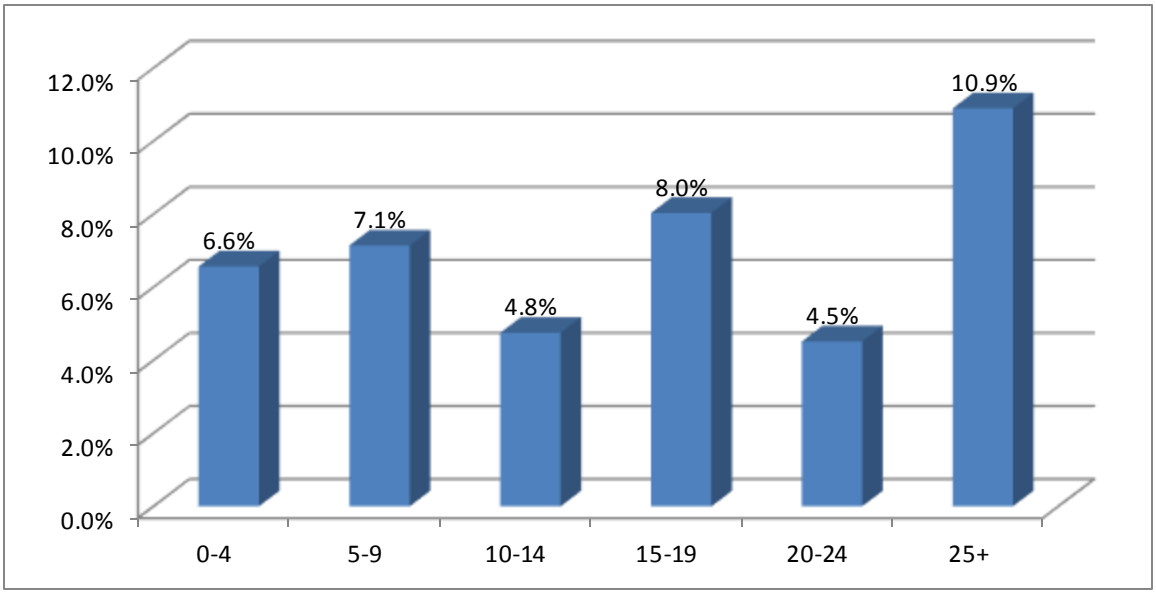

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

İlde işyerlerinin kuruluş yıllarına göre açık iş verme oranına baktığımızda; en fazla açık iş verme oranı %10,9 oranı ile 25+ yaş aralığında olan işyerlerinde olduğu görülmektedir. 25+ yaş aralığında olan işyerlerini sırasıyla %8,0 oranı ile 15-19 yaş aralığı, %7,1 oranı ile 5-9 yaş aralığı, %6,6 oranı ile 0-4 yaş aralığı, %4,8 oranı ile 10-14 yaş aralığı ve %4,5 oranı ile 20-24 yaş aralığında olan işyerleri takip etmektedir.

Grafik 12: Kuruluş Yıllarına Göre İşyerlerin Açık İş Oranı

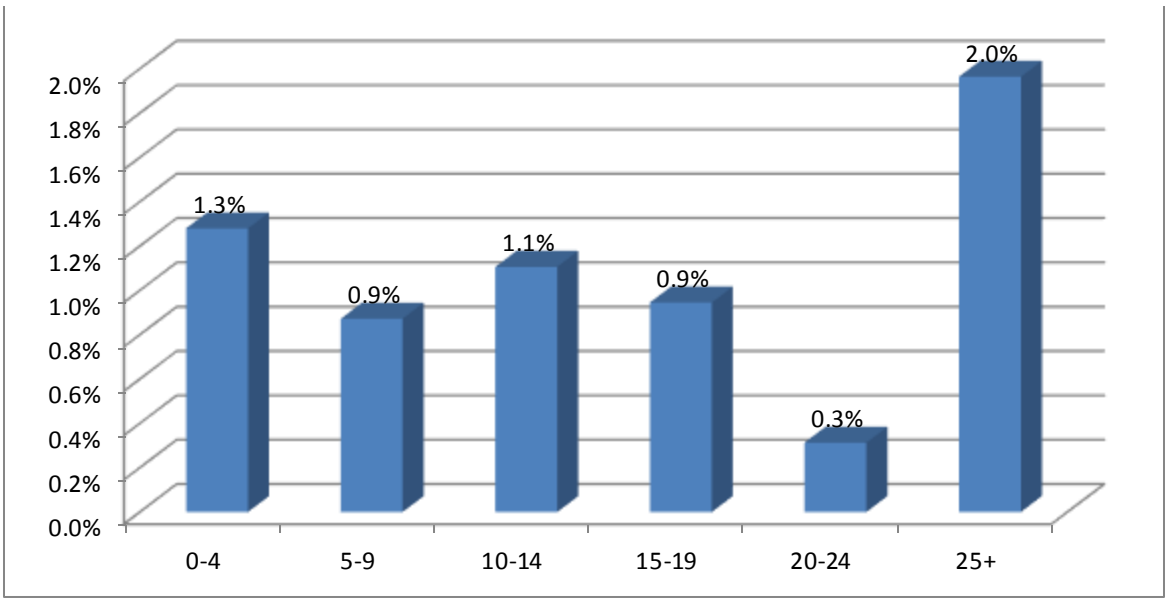

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

İlde işyerlerinin kuruluş yıllarına göre açık iş oranına baktığımızda en yüksek oran yine %2,0 oranı ile 25+ yaş aralığında olan işyerlerinde olduğu görülmektedir. 25+ yaş aralığında olan işyerleri %1,3 oranı ile 0-4 yaş aralığında olan işyerleri takip etmektedir.

Ana meslek gruplarına göre açık iş dağılımına baktığımızda her iki açık işten birisi profesyonel meslek mensupları ve teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları meslek gruplarında olduğu görülmektedir. Profesyonel meslek mensupları %26,2 oranında iken %24,8 oranı ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları meslek grupları yer almaktadır. Yöneticiler ve nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları ana meslek gruplarında açık iş olmadığını görüyoruz.

Grafik 13: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Dağılımı, Şırnak, 2014

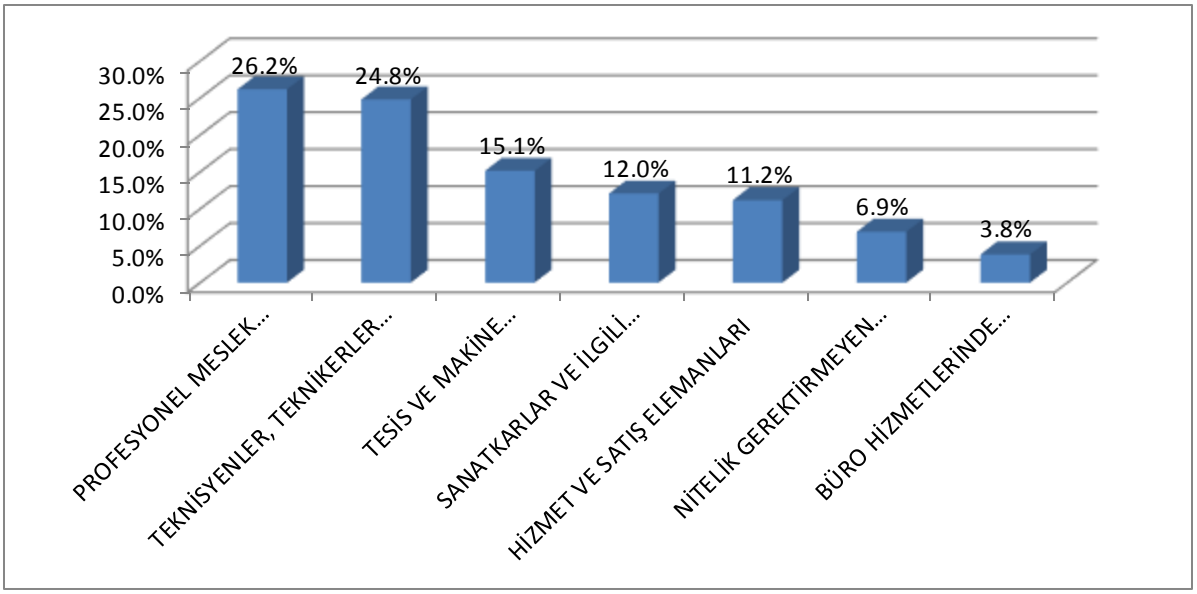

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Ana meslek grupları itibariyle Türkiye'de açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu %3,6 oranı ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu ile nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek grupları iken ilde %3,3 oranı ile profesyonel meslek mensupları meslek grubu ve teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları meslek grubu yer almaktadır.

Grafik 14: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranları,2014

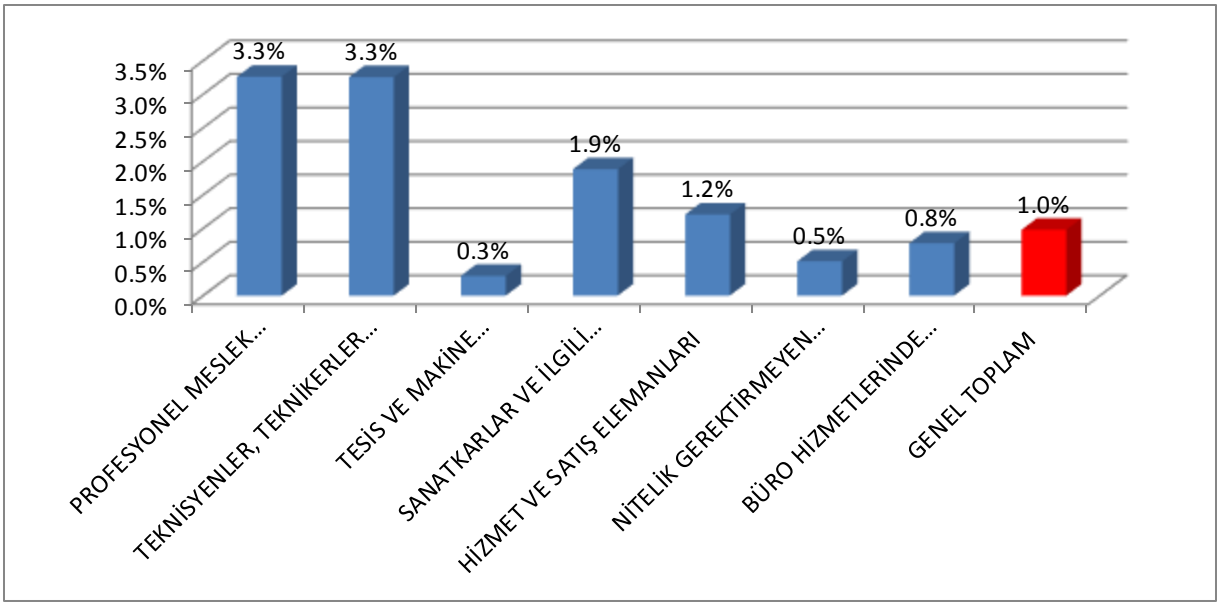

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Açık işin en fazla olduğu meslek pazarlamacıdır. Açık işlerin %8,3' ünü pazarlamacı oluşturmaktadır. Pazarlamacıyı %7,3 oranı ile hemşire takip etmektedir. En çok talep edilen meslekler sıralamasında ilk on meslekte yer alan diğer meslekler minibüs şoförü, şoför-yük taşıma, reyon görevlisi, maden teknikeri, maden teknisyeni, tır-çekici şoförü, ev tipi klima sistemleri teknik elemanı ve beden işçisi(genel)'dir. Açık iş sayısının en yüksek olduğu ilk on meslek toplam açık işlerin %46,6' sini oluşturmaktadır.

Tablo16: En Fazla Açık İş Belirtilen İlk On Mesleğin Toplam Açık İş İçindeki Oranı,%

Pazarlamacı	8,3
Hemşire	7,3
Minibüs Şoförü	5,7
Şoför-Yük Taşıma	4,8
Reyon Görevlisi	4,5
Maden Teknikeri	3,5
Maden Teknisyeni	3,5
Tır-Çekici Şoförü	3,1
Ev Tipi Klima Sistemleri Teknik elemanı	3,0
Beden İşçisi(Genel)	3,0
Toplam	46,6

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Grafik 15: Açık İşler İçin İstenen Eğitim Düzeyleri,2014

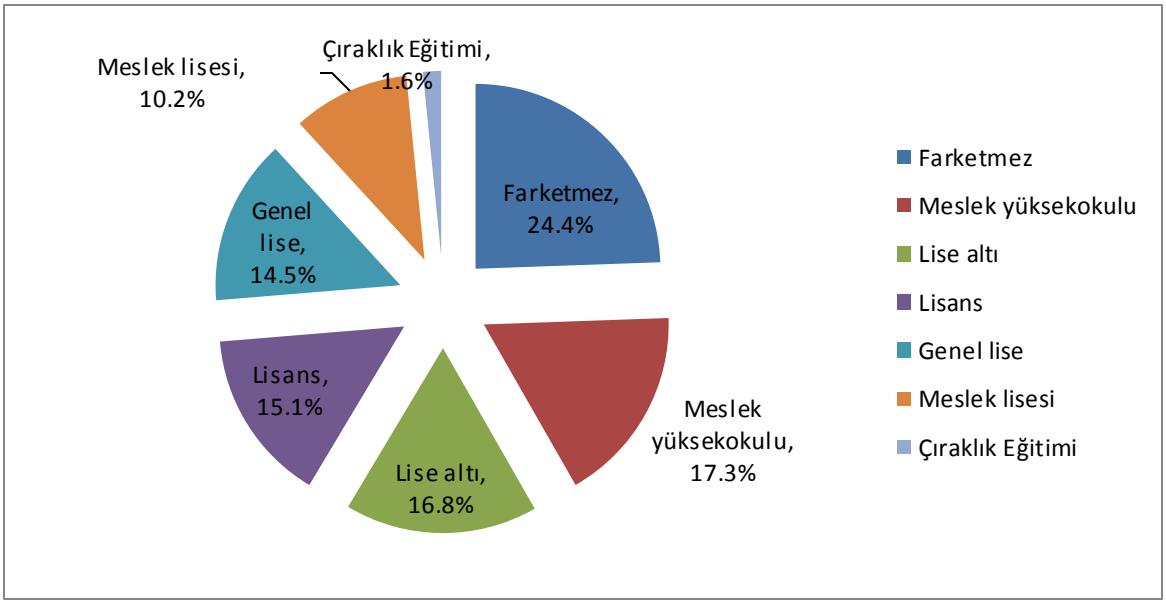

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Açık işlerde istenen eğitim düzeyinden en çok dikkat çeken husus genelde farketmez düzeyini tercih etmiş olmasıdır. İşverenlerin %24,4'ü talep edilen eğitim düzeyi farketmez cevabını vermiştir. Türkiye sonucunda açık işler için istenilen eğitim düzeyi en yüksek oran %38,4 ile farketmez göstermektedir. İlde farketmez düzeyinden sonra sırasıyla %17,3 meslek yüksekokulu, %16,8 lise altı, %15,1 lisans, %14,5 genel lise, %10,2 meslek lisesi ve %1,6 çıraklık eğitimi yer almaktadır. Türkiye'de bu sıralama sırasıyla %38,4 fark etmez, %25,0 lise altı, %15,6 genel lise, %8,9 meslek lisesi, %6,5 lisans, %3,4 meslek yüksekokulu, %1,8 lisansüstü ve %0,3 ile çıraklık eğitimi yer almaktadır.

Açık işler için istenilen eğitim düzeylerini cinsiyete göre dağılımına baktığımızda; açık işte erkek cinsiyetini tercih edenler eğitim durumları için % 52,5 oranı farketmez, %21,3 oranı genel lise, %16,7 oranı lise altı, %4,9 oranı çıraklık eğitimi, %2,3 oranı ile meslek lisesi ve lisans eğitim durumunu istemişlerdir. Açık iş Kadın cinsiyetini tercih edenlerin %50,7 oranı ile farketmez ve %49,3 oranı ile lisans eğitim düzeyini tercih etmişler.

Grafik 16: Açık İşler İçin İstenilen Eğitim Düzeyleri ve Cinsiyete Göre Dağılımı

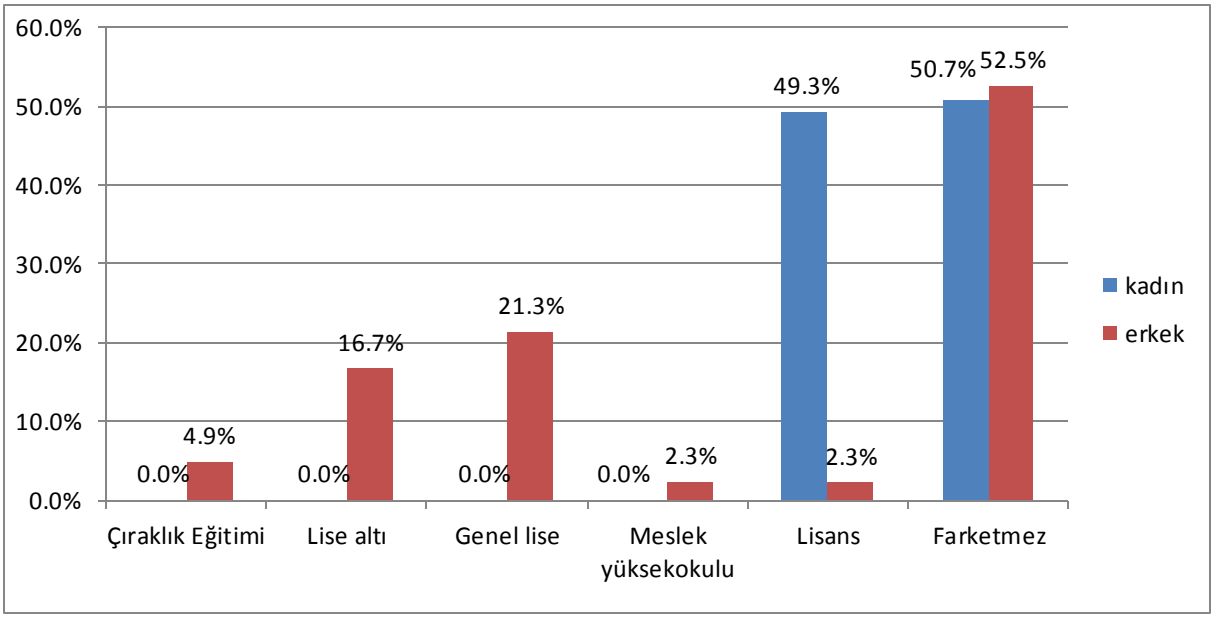

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

İldeki açık işlerin %5,8'i ihracat yapan firmaların, %2,2' si yabancı ortaklığı olan firmalardan belirlenmiştir. İhracat yapan firmalardan alınan açık işlerde genel lise ve farketmez eğitim düzeyi tercih edilmiştir. Yabancı ortaklığı olan firmaların açık iş için talep ettiği eğitim düzeyi lise altı, lisans ve farketmez olmuştur.

Tablo17: İhracat Yapan, Yabancı Ortaklığı Olan Firmaların Açık İş Sayısı ve İstenilen Eğitim Düzeyleri

	Açık İş Sayısı	İhracat yapan Firmaların Açık İş Sayısı	Yabancı Ortaklığı Olan Firmaların Açık İş Sayısı
ŞIRNAK	**137**	**8**	**3**
Çıraklık Eğitimi	2	0	0
Lise altı	23	0	1
Genel lise	20	4	0
Meslek lisesi	14	0	0
Meslek yüksekokulu	24	0	0
Lisans	21	0	1
Farketmez	33	4	1

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Tablo18: Açık İş İçin İhtiyaç Duyulan Beceriler ve Eğitim Düzeyi

	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksekokulu	Lisans	Farketmez	Genel Toplam
Bilgisayar kullanımı	0,0%	48,9%	5,2%	0,0%	4,4%	4,8%	12,3%	13,5%
Fazla Mesaiye Kalabilme	0,0%	8,7%	31,2%	100,0%	0,0%	4,8%	12,3%	20,0%
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	100,0%	45,5%	26,2%	0,0%	0,0%	4,8%	21,7%	19,1%
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	100,0%	40,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	12,3%	11,4%
İletişim ve İfade Yeteneği	100,0%	40,0%	10,9%	0,0%	13,1%	24,7%	41,7%	26,1%
İş Ahlakına Sahip Olma	100,0%	28,3%	31,2%	100,0%	0,0%	63,4%	33,5%	38,9%
Proje Tabanlı Çalışma	0,0%	31,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	12,3%	8,2%
Satış ve Pazarlama Becerisi	0,0%	35,5%	0,0%	0,0%	8,7%	4,8%	12,3%	11,2%
Seyahat Edebilme Esnekliği	0,0%	31,0%	0,0%	0,0%	0,0%	4,8%	12,3%	9,0%
Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri	0,0%	8,7%	52,0%	0,0%	0,0%	4,8%	12,3%	12,7%
Takım Çalışması	0,0%	8,7%	0,0%	0,0%	0,0%	4,8%	12,3%	5,2%
Yabancı Dil	0,0%	31,0%	0,0%	0,0%	4,4%	4,8%	12,3%	9,7%
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	0,0%	59,9%	63,6%	100,0%	86,9%	94,6%	61,3%	73,9%

Araştırma döneminde işverenler tarafından açık işler için talep edilen beceri düzeylerine bakıldığında; açık işlerin %73,9' unda mesleğe ilişkin yeterli bilgi arandığı görülmüştür. İkinci sırada %38,9 oranı ile iş ahlakına sahip olma şartının arandığını görülmüştür. İşverenlerin %26,1'i iletişim ve ifade yeteneği beceri düzeyini talep etmiştir.

Grafik 17: Açık İş İçin Talep Edilen Beceri Düzeyleri, 2014

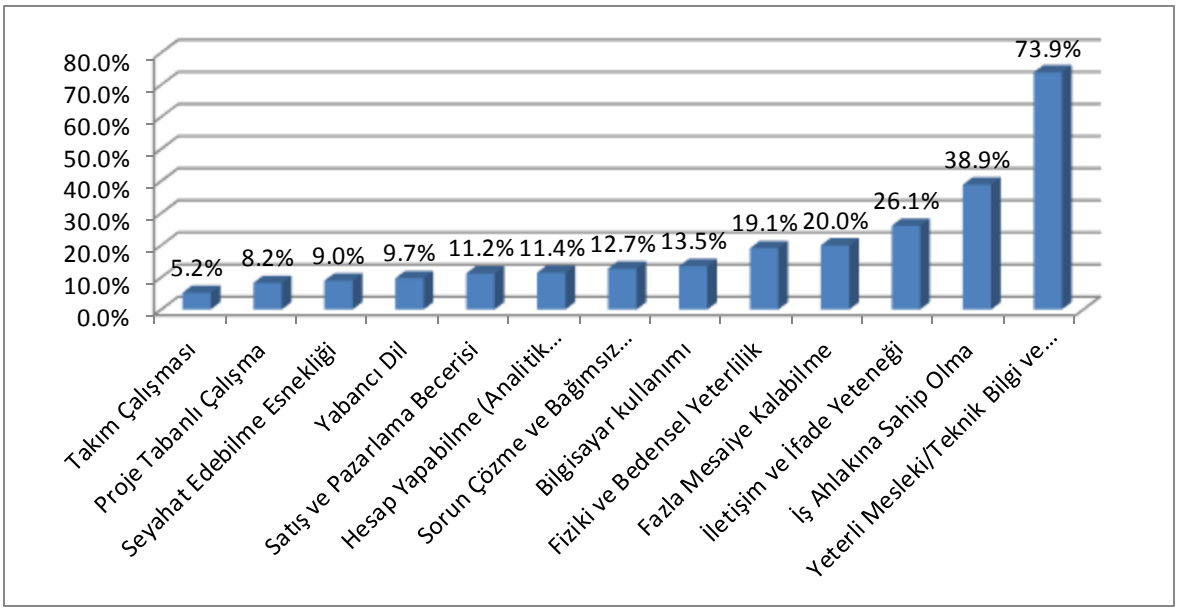

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

İşverenler tarafından açık işler için talep edilen eğitim ve beceri düzeyi arasındaki ilişki; açık işte çıraklık eğitim düzeyini talep eden işverenler beceri düzeyi için tüm işverenler fiziki ve bedensel yeterlik, hesap yapabilme, iletişim ve ifade yeteneği ve iş ahlakına sahip olmayı tercih etmişlerdir; lise altı eğitim düzeyi talep eden işverenlerin %59,9'u mesleki yeterlilik, %48,9'u bilgisayar kullanımı ve %45,5 fiziki ve bedensel yeterlilik beceri düzeyini talep etmiştir; genel lise eğitim düzeyini tercih eden işverenlerin %63,6' sı mesleki yeterlilik ve %52,0'si sorun çözme ve bağımsız karar alma düzeyini talep etmiş; meslek lisesi eğitim düzeyini talep eden işverenlerin tümü mesleki yeterlilik, iş ahlakına sahip olma ve fazla mesaiye kalabilme becerilerini talep etmiştir; meslek yüksekokulu eğitim düzeyini talep eden işverenlerin %86,9'u mesleki yeterlilik beceri düzeyi; lisans eğitim düzeyi diyen işverenlerin %94,6'sı mesleki yeterlilik ve %63,4'ü iş ahlakına sahip olma beceri düzeyi ve farketmez eğitim düzeyi diyen işverenlerin %61,3 mesleki yeterlilik ve %41,7'si iletişim ve ifade yeteneği beceri düzeyini talep etmiştir.

Grafik 18: Açık İş İçin ihtiyaç duyulan beceriler ve cinsiyete göre dağılımı

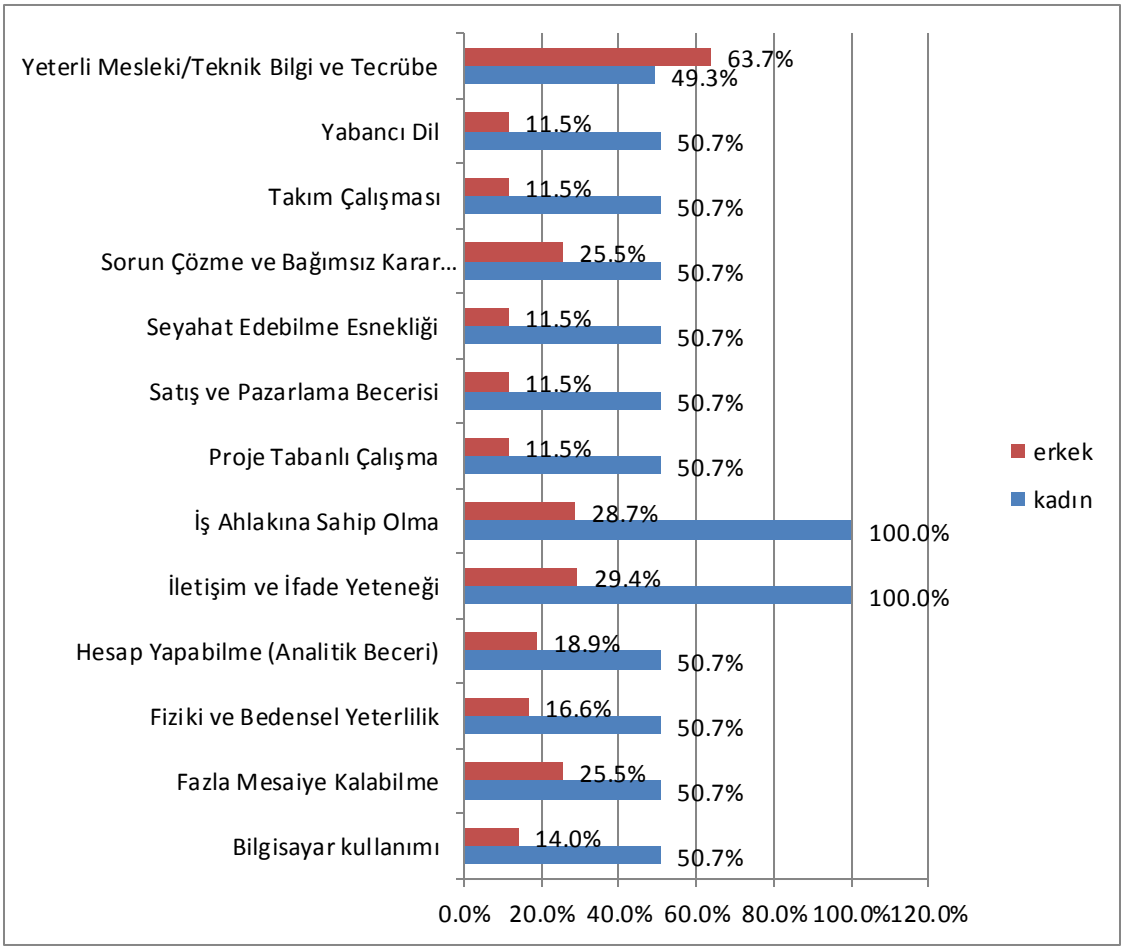

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Araştırmada işverenler tarafından açık işler için kadın cinsiyeti tercih edenlerin tümü iş ahlakına sahip olma ve iletişim ve ifade yeteneğini beceri düzeyini talep etmiştir. Açık işte erkek cinsiyeti diyen işverenlerin %63,7'si mesleki yeterlilik, %29,4'ü iletişim ve ifade yeteneği ve %28,7'si iş ahlakına sahip olma beceri düzeyini talep etmiştir.

Araştırmada işverenlerin en fazla açık iş talep ettiği ilk on meslek için istenilen beceri düzeyini ele aldığımızda; pazarlamacı mesleği açık işi için işverenlerin %73,9'u mesleki yeterlilik ve %38,9'u iş ahlakına sahip olma; hemşire mesleği açık işi için işverenlerin %45,5 iş ahlakı, %36,4'ü sorun çözme ve bağımsız karar alabilme ve yine %36,4'ü mesleki yeterlilik; minibüs şoförü mesleği açık işi için işverenlerin tümü fazla mesaiye kalabilme, iş ahlakı ve mesleki yeterlilik; şoför yük taşıma mesleği açık işi için %100,0'ü mesleki yeterlilik ve %66,4 iş ahlakına sahip olma; reyon görevlisi mesleği açık işi için işverenlerin %100,0'ü fiziki yeterlilik ve %83,3'ü hesap yapabilme ve bilgisayar kullanımı talep etmiş; maden teknikeri, maden teknisyeni ve tır-çekici şoförü meslekleri açık işleri için işverenler sadece mesleki yeterlilik beceri düzeyini talep etmiş; ev tipi klima sistemleri teknik elemanı mesleği açık işi için işverenlerin tümü sorun çözebilme, fazla mesaiye kalabilme ve mesleki yeterlilik beceri düzeyi talep edilmiştir; beden işçisi(genel) mesleği açık işi için işverenler mesleki yeterlilik yanında fiziki ve beden yeterlilik beceri düzeyi talep edilmiştir.

Grafik 19: Açık İşlerin Karşılamasında Tercih Edilen Yollar, 2014

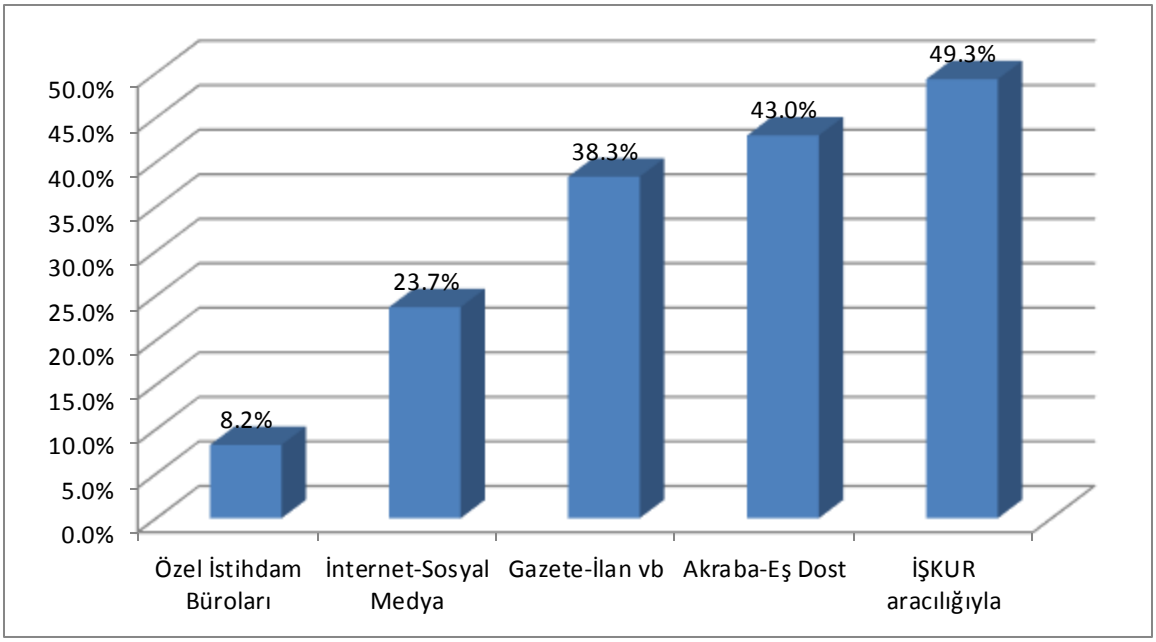

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Araştırmaya katılan işverenlerin açık işleri karşılama yolları hakkında da veri elde etmiştir. Şırnak ilinde açık iş sayılarının karşılanma yolları dağılımına bakıldığında işverenlerin %49,3 İŞKUR kanallıyla açık işlerini karşıladığını belirtmişlerdir. İkinci sırada %43,0 oranı ile akraba-eş dost kanalıyla açık işlerin karşılandığını görüyoruz. Gazete-ilan vb. yoluyla açık işlerini karşılayanların oranı %38,3'tür.

Tablo19: Sektörler bazında Açık İşlerin Karşılanma Yolları

Sektörler	İŞKUR aracılığıyla	Gazete-İlan vb.	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İmalat	37,5%	0,0%	87,5%	25,0%	0,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	93,3%	6,7%	0,0%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	53,1%	26,5%	65,3%	18,4%	18,4%
Ulaştırma ve depolama	26,7%	0,0%	80,0%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Eğitim	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	100,0%	37,0%	0,0%	70,4%	0,0%

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

İşyerlerinin sektörler bazında açık işlerin karşılanma yollarına baktığımızda madencilik ve taş ocakçılığı ile elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörlerin açık işlerini karşılanması için İŞKUR'u tercih etmedikleri görülmektedir. Bu iki sektörün daha çok gazete, ilan vb. yolu tercih ettikleri görülmektedir. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, eğitim, mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerinin karşılanması için %100,0 oranında İŞKUR'u tercih ettiklerini görülmektedir. İlin önemli iki sektörü olan ulaştırma ve depolama sektörü %26,7 oranında, toptan ve perakende ticaret sektörün ise %53,1 oranında İŞKUR'u tercih ettiğini görüyoruz.

Tablo20: Açık işlerin Karşılanma Yolları ve İstenilen Eğitim Düzeyleri

Satır Etiketleri	İŞKUR aracılığıyla	Gazete-İlan vb.	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları
ŞIRNAK	**49,3%**	**38,3%**	**43,0%**	**23,7%**	**8,2%**
Çıraklık Eğitimi	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%
Lise altı	63,3%	31,0%	76,9%	31,0%	31,0%
Genel lise	31,2%	20,8%	79,2%	0,0%	0,0%
Meslek lisesi	100,0%	71,4%	0,0%	100,0%	0,0%
Meslek yüksekokulu	0,0%	78,2%	21,8%	0,0%	0,0%
Lisans	48,4%	41,4%	15,0%	24,2%	0,0%
Farketmez	61,4%	12,3%	44,8%	12,3%	12,3%

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Araştırmaya katılan işyerlerin açık işlerin karşılanması için istenilen eğitim düzeyleri ve karşılama yolları arasındaki ilişkiye baktığımızda; çıraklık eğitimi ve meslek lisesi eğitim düzeyi isteyenlerin %100,0 İŞKUR aracığıyla açık işleri karşılamaya çalıştığını görülmektedir. Lise altı eğitim düzeyi isteyen işverenlerin %63,3'ü, Farketmez eğitim düzeyi diyenlerin %61,4'ü, lisans eğitim düzeyi isteyenlerin %48,4'ü ve genel lise eğitim düzeyi isteyenlerin %31,2'si İŞKUR yoluyla açık işleri kapatmaya çalıştıkları görülmektedir. Yalnızca açık işleri için meslek yüksekokulu eğitim düzeyi talep edenler İŞKUR'u tercih etmemiştir.

Tablo21: İşyeri Büyüklüğü ve Arama Kanalına Göre Açık İş Verme Oranı

Açık İ Arama Kanalı	1-9	10-49	50-249	250+
İŞKUR aracılığıyla	100,0%	55,1%	58,0%	0,0%
Gazete-İlan vb	0,0%	12,2%	53,2%	93,3%
Akraba-Eş Dost	0,0%	65,9%	0,0%	6,7%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	18,5%	18,9%	0,0%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	12,2%	0,0%	0,0%

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

İşyeri büyüklüğü ve arama kanalına göre açık iş verme oranını incelediğimizde; 1-9 arası çalışanı olan işyerlerinin açık işini karşılanması için %100,0 oranında İŞKUR tercih ettiğini görmekteyiz. 10-49 arası çalışanı olan işyerlerin açık işlerini karşılamak için %65,9 oranında akraba-eş dost, %55,1 oranında İŞKUR'u tercih ettiğini görmekteyiz. 50-249 arası çalışanı olan işyerlerin en çok tercih ettiği yol %58,0 oranında İŞKUR olduğunu görmekteyiz. Yalnız 250+ çalışanı olan işyerlerin açık işlerin

karşılanması için İŞKUR'u hiç tercih etmediğini, %93,3 oranında gazete-ilan vb. yolları tercih ettiğini görmekteyiz.

Grafik 20: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan ve İŞKUR' dan Eleman Talebinde Bulunan İşyerlerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

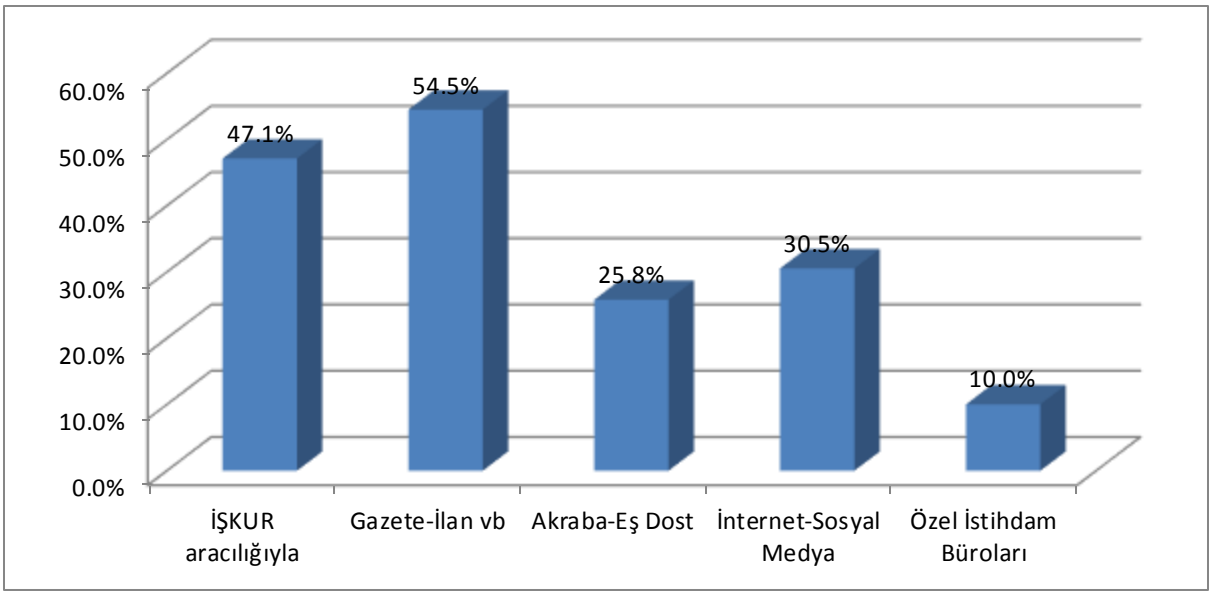

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan ve İŞKUR'dan eleman talebinde bulunan işyerlerinin açık işleri için en çok %54,5 oranı ile gazete-ilan vb. arama kanalını tercih ettiğini; ikinci sırada %47,1 oranıyla İŞKUR tercih ettiğini görülmektedir.

Tablo22: Açık İşin En Fazla Olduğu İlk On Meslekte İş Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Meslek	İŞKUR aracılığıyla	Gazete-İlan vb.	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları
Pazarlamacı	36,4%	36,4%	27,3%	0,0%	0,0%
Hemşire	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Minibüs şoförü	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Şoför-yük taşıma	33,6%	0,0%	66,4%	0,0%	0,0%
Reyon görevlisi	83,3%	83,3%	100,0%	83,3%	83,3%
Maden teknikeri	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Maden teknisyeni	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Tır-çekici şoförü	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Ev tipi klima sistemleri teknik elemanı	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Beden işçisi (genel)	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Açık işin en fazla olduğu ilk on meslek için hangi yollarla karşılanmaya çalıştıklarına baktığımızda; pazarlamacı mesleği için en çok %36,4 oranı ile İŞKUR ve gazete-ilan vb. yollarını tercih ettiğini, hemşire mesleği için %100,0 oranıyla İŞKUR, gazete-ilan vb. ve interneti tercih ettikleri, minibüs şoförü için %100,0 oranıyla yalnızca akraba-eş dostu, şoför-yük taşıma mesleği için %66,4 oranıyla

akraba-eş dostu, reyon görevlisi mesleği için bütün kanallarla aradıklarını görmekteyiz. Maden teknikeri ve maden teknisyeni mesleklerin açık işleri için İŞKUR hiç tercih edilmediğini, gazete-ilan vb. yollarla karşılanmaya çalıştıklarını görülmektedir

Grafik 21: Açık İşin Meslek Gruplarında Cinsiyete Göre Dağılımı

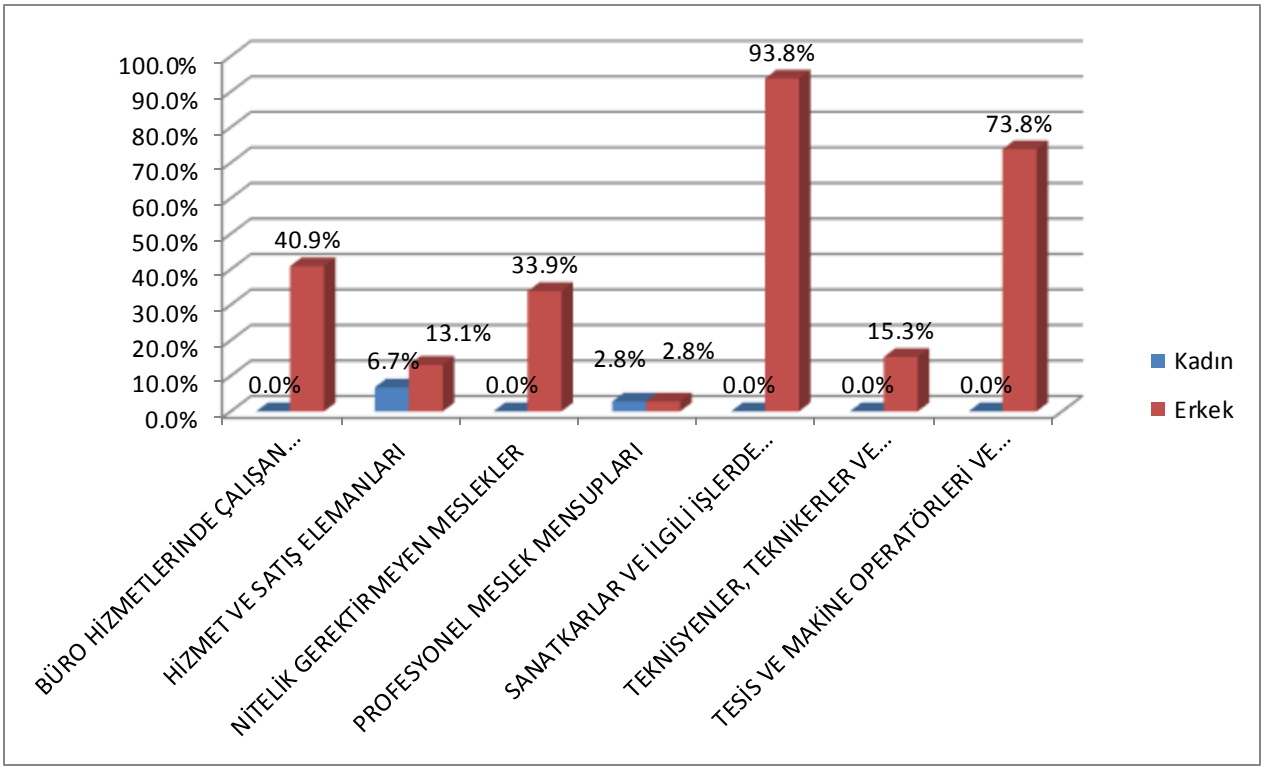

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Meslek gruplarında açık işler için cinsiyet taleplerini ele aldığımızda; hizmet ve satış elemanları meslek grubunda açık işleri için %6,7 oranında, profesyonel meslek mensupları meslek grubunda ise %2,8 oranında kadın cinsiyeti tercihinde bulunmuştur. Açık işleri için Erkek cinsiyeti tercih eden meslek gruplarında özellikle %93,8 oranı ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar dikkati çekmektedir. Yine tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu %73,8 oranında açık işleri için erkek cinsiyetini tercih etmiştir.

Meslek bazında açık işler için cinsiyet taleplerine baktığımızda; aşçı mesleği açık işi için %50,3 oranında ve zihinsel engelli öğretmeni(özel) %49,7 oranında kadın cinsiyeti tercihinde bulunmuştur. Diğer mesleklerin açık işinde kadın cinsiyeti tercihinde bulunmamıştır. Açık işleri için erkek cinsiyeti tercihinde bulunanlar; minibüs şoförü %17,5 oranında, şoför yük taşıma %10,0 oranında, pazarlamacı %9,3 oranında, ev tipi klima teknik elemanı %9,3 oranında ve tır-çekici şoförü %7,0 oranındadır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Temininde güçlük çekilen meslekler; işverenlerin açık işleri istedikleri meslek ya da becerilere sahip çalışanlarla dolduramaması veya zorluk çekmelerini ifade eder. Analiz çalışması sırasında işverenlere karşılamada güçlük çektikleri meslekler sorulmuştur. İşgücü piyasası analiz çalışmasına göre Şırnak'ta temininde güçlük çekilen mesleklerde ilk sırada toptan ve perakende ticaret sektöründeki meslekler gelmektedir.

Tablo 23: Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı, Şırnak-Türkiye

İl-Türkiye Karşılaştırması	Şırnak		Türkiye	
Sektör	Eleman Sayısı	Oran	Eleman Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	29	5,0%	3.295	1,2%
İmalat	45	7,9%	111.361	39,4%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	43	7,5%	384	0,1%
İnşaat	47	8,1%	34.347	12,1%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	210	36,7%	48.979	17,3%
Ulaştırma ve depolama	114	19,9%	9.957	3,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	10	1,7%	21.918	7,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	6	1,0%	8.630	3,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	4	0,7%	18.839	6,7%
Eğitim	10	1,7%	4.027	1,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	48	8,4%	7.960	2,8%
Diğer hizmet faaliyetleri	8	1,3%	5.408	1,9%
Genel Toplam	573	100,0%	282.704	100,0%

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen kişi sayısı imalat sektöründe ilk sırayı alırken Şırnak'ta bu sektör beşinci sırada yer almaktadır. Bu sektörü Türkiye genelinde toptan ve perakende ticaret, inşaat takip etmektedir. Diğer sektörler birbirine yakın değerler sergilemektedir. Şırnak da ise ilk sırada toptan ve perakende ticaret, ikinci sırada ulaştırma ve depolama, üçüncü sırada insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü yer almaktadır.

Tablo24: Temininde güçlük Çekilen Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı, 2013-2014

TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı				
Şırnak Geçen Yıl İle Karşılaştırma	2013		2014	
Sektör	Eleman Sayısı	Oran	Eleman Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	56	7,9%	29	5,0%
İmalat	62	8,8%	45	7,9%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	8	1,1%	43	7,5%
İnşaat	47	6,6%	47	8,1%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	276	39,1%	210	36,7%
Ulaştırma ve depolama	149	21,1%	114	19,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	18	2,6%	10	1,7%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	28	3,9%	6	1,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0	0,0%	4	0,7%
Eğitim	23	3,3%	10	1,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	30	4,3%	48	8,4%
Diğer hizmet faaliyetleri	8	1,1%	8	1,3%
Genel Toplam	705	100,0%	573	100,0%

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

İlde 2013 yılında yapılan araştırmada temenninde güçlük çekilen eleman sayısı 705 kişi iken 2014 yılında bu sayı 573 kişiye düşmüştür. 2013 yılında temenninde güçlük çekilen eleman sayısı %39,1 oranıyla en fazla toptan ve perakende ticaret sektöründeydi; 2014 yılında bu oran %36,7 olarak görülmektedir. 2013 yılında temenninde güçlük çekilen eleman sayısı en fazla olan sektörler %39,1 oranı ile toptan ve perakende ticaret, %21,1 oranı ile ulaştırma ve depolama ve %8,8 oranı ile imalat sektörüdür. 2014 yılında bu sıralama %36,7 oranı ile toptan ve perakende ticaret, %19,9 oranı ile ulaştırma ve depolama ve %8,4 oranı ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü olarak görülmektedir. Toptan ve perakende ticaret ve ulaştırma ve depolama sektörünün oranında az da olsa bir düşüş yaşanmıştır. Yine 2013 yılında %8,8 olan imalat sektörün oranı 2014 yılında %7,9'a düşmüştür. Açılan mesleki kurslar ve işbaşı eğitim programları bu oranlarda etkili olduğunu söyleyebiliriz.

Tablo25: TGÇM Eleman Sayısı Açık İş Meslek Gruplarına Dağılımı, 2014

TGÇM Eleman Açık İş Meslek Gruplarına Dağılımı				
ŞIRNAK	TGÇM Eleman	TGÇM Eleman	Açık İş Eleman	Açık İş
Meslek Grupları	Sayısı	%	Sayısı	%
Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar	129	22,5%	5	3,8%
Hizmet ve satış elemanları	78	13,7%	15	11,1%
Nitelik gerektirmeyen meslekler	6	1,1%	9	6,9%
Profesyonel meslek mensupları	98	17,2%	36	26,1%
Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar	71	12,4%	16	12,0%
Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları	150	26,1%	34	24,8%
Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar	38	6,7%	21	15,1%
Yöneticiler	2	0,4%	0	0,0%
Genel toplam	573	100,0%	137	100,0%

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Meslek grupları bazında temenninde güçlük çekilen eleman sayısının en yüksek %26,1 oranı ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları meslek grubunda olduğu görülmektedir. Bu meslek grubunu %22,5 oranı ile büro hizmetlerinde çalışan elemanlar ve %17,2 oranı ile profesyonel meslek mensupları meslek grubu izlemektedir. Meslek grupları bazında temenninde güçlük çekilen eleman sayısı ve açık iş arasında kısmi de olsa bir paralellik var. En fazla temenniden güçlük çekilen eleman sayısı %26,1 oranı ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları iken açık işte de %24,8 oranı ile ikinci sıradadır. Yine profesyonel meslek mensupları meslek grubunda temenniden güçlük çekilen eleman sayış %17,2 oranı ile üçüncü sırada iken açık işte de %26,1 oranı ile ilk sıradadır.

Tablo 26: Sektörlere Göre Toplam İşveren TGÇM İşveren Sayı ve Oranı

Sektörler	İşveren Sayısı	TGCM İşveren Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	19	4	18,8%
İmalat	41	18	44,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2	1	50,0%
İnşaat	64	10	15,3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	206	78	38,0%
Ulaştırma ve depolama	207	49	23,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	13	5	38,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	7	3	42,9%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6	1	16,7%
Eğitim	12	3	25,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	14	9	64,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	13	3	25,0%
Genel Toplam	608	184	30,3%

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

İşverenlerin temininde güçlük çekilen meslekleri sektörler bazında incelediğimizde ilk sırada %64,3 oranı ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü gelmektedir. Yani insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe her üç işverenden ikisinde temininde güçlük çektiği meslek tespit edilmiştir. İşverenlerin temininde güçlük çektiği meslekleri sektörler bazında ikinci sırada %50,0 oranı ile elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü, üçüncü sırada %44,7 oranı ile imalat sektörü gelmektedir. İşverenlerin temininde güçlük çektiği mesleklerin en çok olduğu sektör sayısal olarak toptan ve perakende ticaret sektörüdür. Temininde güçlük çekilen 184 işyerinden 78' i toptan ve perakende ticaret sektöründedir. İlimiz İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında işverenlerin %30,3'ünün bulmakta güçlük çektiği veya kolaylıkla temin edemediği meslekler tespit edilmiştir. Yani her üç işyerinden birinde teminde güçlük çekilen meslek tespit edilmiştir.

Tablo27: Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısının Meslek Gruplarına Dağılımı

Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısının Meslek Gruplarına Dağılımı		
Meslek Grupları	Eleman Sayısı	Oran
Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar	129	22,5%
Hizmet ve satış elemanları	78	13,7%
Nitelik gerektirmeyen meslekler	6	1,1%
Profesyonel meslek mensupları	98	17,2%
Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar	71	12,4%
Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları	150	26,1%
Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar	38	6,7%
Yöneticiler	2	0,4%
Genel toplam	573	100,0%

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Temininde güçlük çekilen eleman sayısının meslek gruplarına göre dağılımına baktığımızda en fazla %26,1 oranı ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları meslek grubundadır. İkinci sırada %22,5 oranı ile büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubu, üçüncü sırada %17,2 oranı ile profesyonel meslek mensupları meslek grubu gelmektedir.

Tablo28: Meslek Gruplarına Göre TGÇM Eleman Sayısının Toplam Çalışan Sayısına Oranı

Meslek Grupları	Toplam Çalışan Sayısı	Eleman Sayısı	Oran
Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar	665	129	19,4%
Hizmet ve satış elemanları	1249	78	6,3%
Nitelik gerektirmeyen meslekler	1833	6	0,4%
Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları	4	0	0,0%
Profesyonel meslek mensupları	1062	98	9,3%
Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar	859	71	8,3%
Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları	1008	150	14,8%
Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar	7014	38	0,5%
Yöneticiler	122	2	1,7%
Genel toplam	13815	573	4,1%

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Meslek gruplarına göre TGÇM eleman sayısının toplam çalışan sayısına oranladığımızda en yüksek oran %19,4 ile büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubu ilk sırada yer alır. İkinci sırada %14,8 ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları meslek grubu, üçüncü sırada %9,3 oranı ile profesyonel meslek mensupları meslek grubu gelmektedir.

Tablo29: Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekme Dağılımı, 2013-2014

	Temininde En Zorluk Çekilen İlk On Mesleğe Göre Dağılım			
	ŞIRNAK	2014		2013
	Meslekler	Oran	Meslekler	Oran
1	Ön-muhasebeci	15,5%	Muhasebeci	11,5%
2	Pazarlamacı	8,4%	Tır-Çekici Şoförü	7,6%
3	Muhasebe Meslek Elemanı	3,9%	Pazarlamacı	5,2%
4	Aşçı	2,7%	Büro Yönetimi ve Sekreterlik /yönetici Asistanı	4,5%
5	Halkla İlişkiler ve Tanıtım Meslek Elemanı	2,2%	Overlok Makinesi Operatörü	3,0%
6	Akaryakıt Satış Elemanı(Pompacı)	2,0%	Sünger Kesim Makinesi Operatörü	3,0%
7	Kasiyer	2,0%	Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	2,8%
8	Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	1,9%	Muhasebe Meslek Elemanı	2,7%
9	Arıcılık Teknikeri	1,8%	Ön-muhasebeci	2,2%
10	Kasap	1,8%	Kepçe Operatörü	2,1%

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

İlde temininde güçlük çekilen mesleklerin başında ön-muhasebeci mesleği gelmektedir. Muhasebe meslek elemanı da bu mesleğe paralel olarak düşündüğümüzde her beş işverenden biri muhasebe ile ilgili meslekte eleman sıkıntısı yaşanmaktadır. 2013 yılında da bu meslek ön plandaydı. 2013 yılında işverenlerin muhasebeci, ön-muhasebeci ve muhasebe meslek elemanı mesleklerinde ciddi bir sıkıntı yaşadıklarını gördük. Bu yıl araştırmada temininde güçlük çekilen ilk on meslek; ön-muhasebeci, pazarlamacı, muhasebe meslek elmanı, aşçı, halkla ilişkiler ve tanıtım meslek elemanı, akaryakıt satış elemanı(pompacı), kasiyer, zihinsel engelliler öğretmeni(özel eğitim), arıcılık teknikeri ve kasap mesleklerindir. Geçen sene ilk on meslek içinde yer alan yedi meslek bu sene ilk onda yer almadığını görüyoruz.

İşveren büyüklüklerine göre sektörde tüm işverenlerin TGÇM işverenlerine oranına baktığımızda; 10-49 çalışanı olan işyerlerinde temininde güçlük çekilme oranı %29,8'dir. 10-49 çalışanı olan işverenlerin sektörde temininde güçlük çekilen mesleği olan işverenin kendi sektöründeki işverene oranlamasına baktığımızda; %61,5 oranı ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, %44,7 oranı ile imalat ve %42,9 oranı ile mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü önde gelmekte dir.

Tablo30: İşveren Büyüklüklerine Göre Sektörde Tüm İşverenlerin TGÇM İşverenlere Oranı

	1-49			50-249			250+			İşveren Sayısı Toplamı	TGCM İşveren Sayısı Toplamı	
Sektörler	İşveren Sayısı	TGCM işveren Sayısı	Oran	İşveren Sayısı	TGCM işveren Sayısı	Oran	İşveren Sayısı	TGCM işveren Sayısı	Oran	İşveren Sayısı	TGCM işveren Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	18	2	13,3%	1	1	100,0%	0	0	0,0%	19	4	*18,8%*
İmalat	41	18	44,7%	0	0	0,0%	0	0	0,0%	41	18	44,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0	0	0,0%	1	0	0,0%	1	1	100,0%	2	1	50,0%
İnşaat	60	9	14,5%	4	1	25,0%	0	0	0,0%	64	10	15,3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	201	74	36,9%	5	4	80,0%	0	0	0,0%	206	78	38,0%
Ulaştırma ve depolama	193	44	23,0%	14	4	31,0%	0	0	0,0%	207	49	23,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	12	5	41,7%	1	0	0,0%	0	0	0,0%	13	5	38,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	7	3	42,9%	0	0	0,0%	0	0	0,0%	7	3	42,9%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	3	1	33,3%	3	0	0,0%	0	0	0,0%	6	1	16,7%
Eğitim	11	3	27,3%	1	0	0,0%	0	0	0,0%	12	3	25,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	13	8	61,5%	1	1	100,0%	0	0	0,0%	14	9	64,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	13	3	25,0%	0	0	0,0%	0	0	0,0%	13	3	25,0%
Genel Toplam	575	171	29,8%	32	12	37,0%	1	1	100,0%	608	184	30,3%

50-249 çalışanı olan işyerlerinde temininde güçlük çekilme oranı %37,0'dir. 50-249 arası çalışanı olan işverenlerin sektörde temininde güçlük çekilen işverenin kendi sektördeki işverene oranına baktığımızda; madencilik ve taş ocakçılığı sektörü ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerin tüm işyerleri, toptan ve perakende ticaret sektörün ise %80,0 güçlük çekmektedir. 250+ çalışanı olan tek bir işyerimiz vardı ve bu işyerinde de temininde güçlük çekildiği meslek olduğunu görüyoruz.

Tablo31: Meslek Gruplarında TGÇM İşverenlerin Karşılanma Durumu

Meslek Grupları	TGCM işveren Sayısı			
	Evet	Hayır	Kısmen	Genel Toplam
Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar	3	20	31	54
Hizmet ve satış elemanları	2	2	18	22
Nitelik gerektirmeyen meslekler	0	0	4	4
Profesyonel meslek mensupları	0	6	21	27
Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar	6	1	17	24
Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları	4	5	27	36
Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar	3	0	13	16
Yöneticiler	0	0	1	1
Genel toplam	18	34	132	184

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Toplam 184 işverenin temininde güçlük çekilen mesleği olduğu belirtmiştir. Bunlardan 18 işverenin karşılandığı, 132 işverende kısmen karşılanma olduğu, 34 işverenin mesleklerdeki ihtiyaçlarını karşılanmadığını görüyoruz. Meslek gruplarında temininde güçlük çekilen meslekleri işverenlerin karşılanma durumunu incelediğimizde; 184 işverenin 54'nün büro hizmetlerinde çalışan meslek grubunda olduğu ve bunlarda 3 işverenin karşıladığı, 31 işverenin kısmen karşıladığı ve 20 işverenin ise ihtiyaçlarını karşılayamadığını görüyoruz.

Tablo32: TGÇM Nedenlerinin Meslek İçindeki Dağılımı

TGÇM Nedenlerinin Meslek İçindeki Dağılımı									
Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması	Vardiyalı çalışma olması	İşyerine ulaşım zorluğu	Çalışma sürelerinin uzunluğu	Genel Toplam
Ön muhasebeci	0,0%	100,0%	95,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Pazarlamacı	17,2%	97,8%	95,7%	10,8%	2,2%	2,2%	2,2%	2,2%	100,0%
Muhasebe meslek elemanı	4,6%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Aşçı	19,7%	86,9%	86,9%	13,1%	13,1%	13,1%	13,1%	13,1%	100,0%
Halkla ilişkiler ve tanıt meslek elema	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Akaryakıt satış elemanı (pompacı)	18,1%	81,9%	81,9%	18,1%	18,1%	18,1%	18,1%	18,1%	100,0%
Kasiyer	0,0%	100,0%	90,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
zihinsel engelliler öğretmeni-özel eğitim	72,7%	100,0%	72,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Arıcılık teknikeri	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Kasap	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	20,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Tablo33: TGÇM işyerlerinde TGÇ Nedeni Dağılımı

TGÇ Nedenleri	TGCM İşveren Sayısı	Oran
Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	86	14,9%
Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	530	92,4%
Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	413	72,0%
Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	39	6,7%
Önerilen ücretin az bulunması	44	7,7%
Vardiyalı çalışma olması	31	5,4%
İşyerine ulaşım zorluğu	31	5,4%
Çalışma sürelerinin uzunluğu	31	5,4%
Genel Toplam	573	100,0%

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

İlde temininde güçlük nedenlerine baktığımızda işverenlerin %92,4'ü gerekli mesleki beceriye sahip eleman olmadığını, %72,0'si yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması neden olarak belirtmektedir. Diğer oranların birbirine yakın olduğunu görmekteyiz.

Grafik 22: TGÇ Nedenleri Oransal Dağılımı İl-Türkiye Karşılaştırması

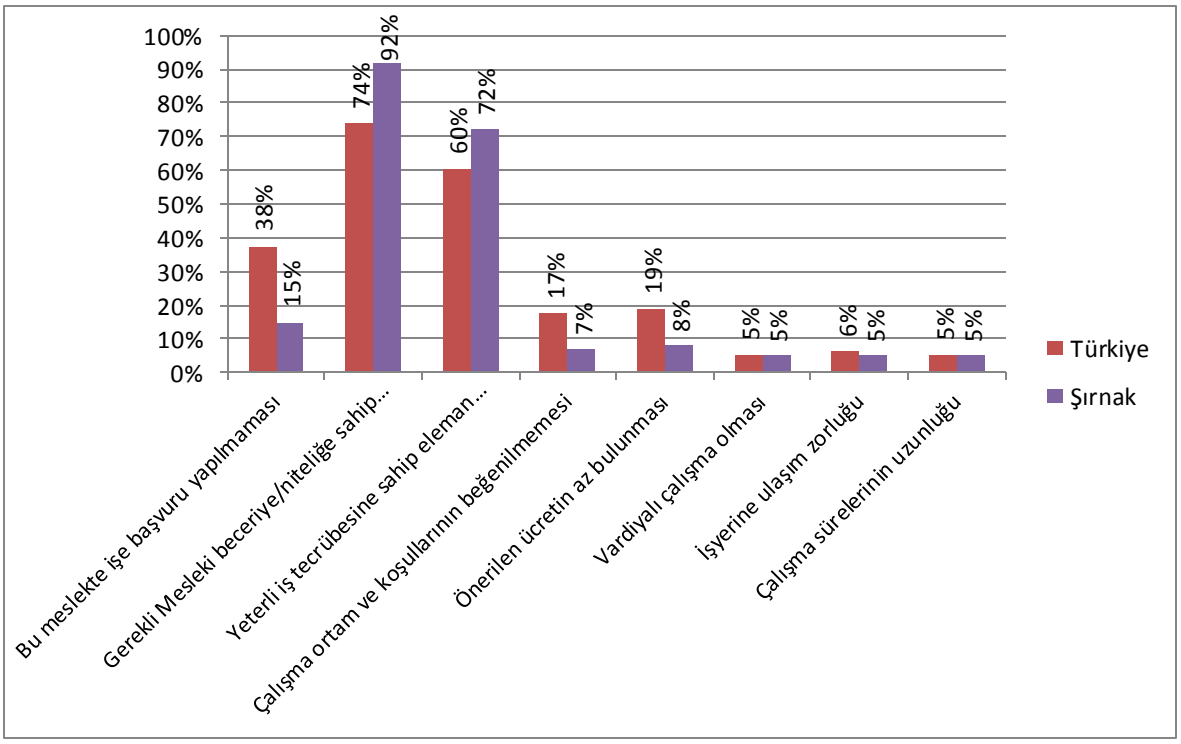

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Şırnak ili ile Türkiye genelinde temenninde güçlük çekilmenin oransal dağılımını karşılaştırdığımızda paralellik göstermektedir. İlde ilk sırayı %92 oranı ile gerekli mesleki beceriye sahip eleman bulunamaması, ikinci sırayı %72 oran ile yeterli iş tecrübesine sahip eleman

bulunamaması ve üçüncü sırada %15 oranı ile bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedeni gelmektedir. Türkiye genelinde ilk sırayı %74 oranı ile gerekli mesleki beceriye sahip eleman bulunamaması, ikinci sırada %60 oranı ile yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması ve üçüncü sırada %38 oranı bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedeni gelmektedir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Gelecek istihdam beklentisi 30 Haziran 2015(bir yıllık) tarihi itibariyle ölçülmek istenmiştir. Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orana net istihdam değişim oranı(NİDO) denir.

Tablo34: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişim Oranı(NİDO), 2014

Sektörler	Genelleştirilmiş Toplam Çalışan Sayısı	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	450	58	12,9%
İmalat	600	30	5,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	867	59	6,8%
İnşaat	1116	50	4,5%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	3507	287	8,2%
Ulaştırma ve depolama	5499	423	7,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	261	4	1,5%
Bilgi ve iletişim	1	0	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	24	0	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	11	10	90,9%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	82	-1	-1,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	558	50	9,0%
Eğitim	250	11	4,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	394	60	15,2%
Diğer hizmet faaliyetleri	195	6	3,3%
Toplam	13815	1048	7,6%

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

30 Haziran 2015 tarihi itibariyle ilde net istihdam değişim oranı(NİDO) %7,6'dır. İlde NİDO değeri en yüksek sektör %90,9 ile gayrimenkul faaliyetler sektörüdür. İkinci sırada %15,2 oranı ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. Bir yıllık dönemde gayrimenkul faaliyetler sektörü en fazla istihdamını artırmayı hedeflemektedir. Lokomotif sektör olan ulaştırma ve depolama sektöründeki NİDO değeri %7,7 iken toptan ve perakende ticaret sektörünün de NİDO değeri %8,2'dir. Dikkat çeken nokta mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörün NİDO değerinin -%1,2 olmasıdır. Yani bu sektörde istihdam azalışı beklenmektedir.

Tablo35: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişim Oranı, 2014

Meslek Grubu	Net İstihdam Değişimi	Genelleştirilmiş Toplam Çalışan Sayısı	Net İstihdam Değişim Oranı
Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar	18	665	2,7%
Hizmet ve satış elemanları	123	1249	9,9%
Nitelik gerektirmeyen meslekler	18	1833	1,0%
Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları	0	4	0,0%
Profesyonel meslek mensupları	83	1062	7,8%
Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar	101	859	11,8%
Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları	130	1008	12,9%
Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar	574	7014	8,2%
Yöneticiler	1	122	0,8%
Toplam	1048	13815	7,6%

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

30 Haziran 2015 tarihi itibariyle ilde NİDO değeri en yüksek meslek grubu %12,9 ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensuplarıdır. İkinci sırada %11,8 oranı ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubudur. Dikkat çeken nokta nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek grubun NİDO değeri %0,0 olmasıdır. Yani istihdam artışı veya azalışı beklenmemektedir.

İstihdam Artışı-Azalışı Beklenen Meslekler

30 Haziran 2015 tarihi itibariyle Şırnak'ta en fazla istihdam artışı beklenen meslek Tır-çekici şoförüdür. İlde en fazla istihdam artışı beklenen on meslek sırasıyla; tır-çekici şoförü, Şoför-yük taşıma, güvenlik görevlisi(silahsız), kepçe operatörü, hamal, cephe sistemleri ve PVC doğrama teknisyeni/PVC doğrama imalat ve montaj teknisyeni, reyon görevlisi, pazarlamacı ve otobüs kaptanı(şoför)'dür.

Tablo 36: Net İstihdam Artışı-Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Tır-çekici şoförü	Beden işçisi (inşaat)
Şoför-yük taşıma	İş makineleri operatörü
Güvenlik görevlisi (silahsız)	Aşçı
Kepçe operatörü	Depo hamalı
Hamal	Elektrikli ev aletleri teknik servis teknisyeni
Cephe sistemleri ve PVC doğrama teknisyeni/ PVC doğrama imalat ve montaj teknisyeni	Aşçı yardımcısı
Reyon görevlisi	Lastik-cant montaj işçisi
Hemşire	Eczane hizmetleri teknikeri
Pazarlamacı	Eczacı kalfası
Otobüs kaptanı (şoförü)	Mastar işçisi(beton dökümü)

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

30 Haziran 2015 tarihi itibariyle Şırnak'ta en çok istihdam azalışı beklenen meslek beden işçisi(inşaat)'tır. İlde en çok istihdam azalışı beklenen on meslek sırasıyla; beden işçisi(inşaat), iş makineleri operatörü, aşçı, depo hamalı, elektrikli ev aletleri teknik servis teknisyeni, aşçı yardımcısı, lastik-cant montaj işçisi, eczane hizmetleri teknikeri, eczacı kalfası ve mastar işçisi(beton dökümü)'dür.

Tablo 37: Net İstihdam Artışı-Azalışı Meslekler 2014-2015 karşılaştırması

NET İSTİHDAM ARTIŞI		NET İSTİHDAM AZALIŞI	
2014	*2015*	*2014*	*2015*
Tır-Çekici Şoförü	Tır-Çekici Şoförü	Eczane İşçisi	Beden İşçisi(İnşaat)
Otomotiv Kontrol Test ve Ayar İşçisi	Şoför- Yük Taşıma	Elektronik Mühendisi(Genel)	İş Makine Operatörü
Arıcı	Güvenlik Görevlisi(silahsız)	Alüminyum İşçisi	Aşçı
Pazarlamacı	Kepçe Operatörü		Depo Hamalı
Diğer Elektrikli Eşya Montajcıları ve İlgili İşçileri	Hamal		Elektrikli Ev aletleri Teknik Servis Teknisyeni
Argon Kaynakçısı(Tığ Kaynakçısı)	Cephe Sistemleri ve PVC Doğrama Teknisyeni/ PVC Doğrama İmalat ve		Aşçı Yardımcısı
Elektrik Teknisyeni	Reyon Görevlisi		Lastik-Cant Montaj İşçisi
Fırın Ustası-Unlu Mamuller	Hemşire		Eczane Hizmetleri Teknikeri
Temizlik Görevlisi	Pazarlamacı		Eczacı Kalfası
Diğer İnşaat Teknisyenleri	Otobüs Kaptanı(Şoförü)		Mastar İşçisi(Beton Dökümü)

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

Net istihdam artışı beklenen meslekleri 2014 ve 2015 yılı için karşılaştırdığımızda; tır-çekici şoförü her iki yılda en fazla artış beklenen ilk meslektir. Yine 2014 yılında artış beklenen mesleklerden pazarlamacı mesleğini 2015 yılının ilk on mesleği içinde görebiliyoruz. Net istihdam azalışı beklenen meslekleri 2104 ve 2015 yılı için karşılaştırdığımızda; 2014 yılında sadece üç meslekte azalış beklenirken 2015 yılında birçok meslekte azalış beklenmektedir. 2014 yılı için en çok azalış beklenen meslek eczane işçisidir. 2015 yılı için en çok azalış beklenen meslek beden işçisi(inşaat)'tır.

Grafik 23: Net İstihdam Artışı-Azalışı Veren İşyerlerinin Oranı

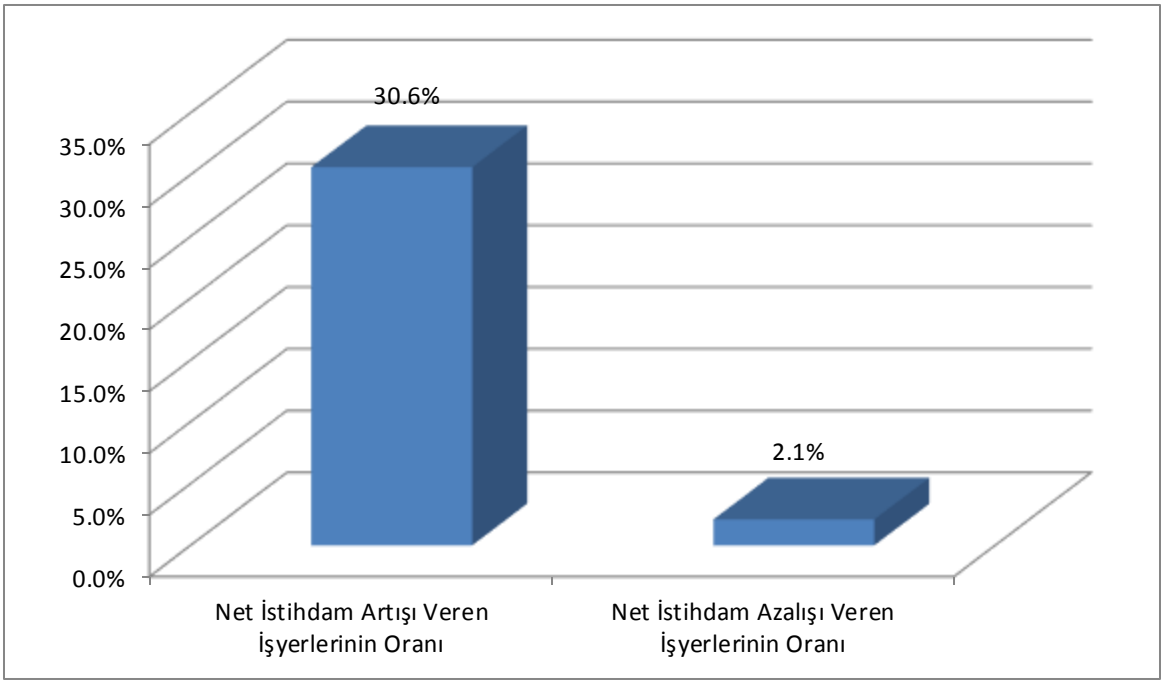

Kaynak: ŞIRNAK İPTA

İlde net istihdam artışı veren işyerlerin toplam işyerleri içindeki oranı %30,6'dır. Yani nerdeyse her üç işyerinin birinde artış beklenmektedir.

İlde net istihdam azalışı veren işyerlerinin toplam işyeri içindeki oranı %2,1'dir. Yani her elli işyerinin birinde azalış beklenmektedir.

SONUÇ

Şırnak İli İşgücü Piyasası Analizi raporunun temel yaklaşımı işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Bu doğrultuda ele alınacak temel husus işgücü arzı ve talebi arasındaki eşleşmeme, diğer bir ifade ile dengesizliktir. Dengesizliği ortaya çıkartabilmek için ilin işgücü arz ve talep yapılarının birlikte ele alınarak analiz edilmesi gerekmektedir.

Giriş bölümünde de açıklandığı gibi ilin işgücü piyasası arz yapısı ve arzı etkileyen değişkenler eldeki mevcut veriler kullanılarak analiz edilmiştir. Bu verilerin önemli bölümü 2014 yılı Ocak-Ağustos aylarına ait, bir kısmı ise 2013 yılı ve öncesi tarihlere dayanmaktadır.

Araştırmanın kısıtlayan işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi ayrıntılı almada problem yaşanmasıdır. Mesleklere yönelik diğer bir kısıt da Meslekler Sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bazı meslekler Sözlükte yer almamaktadır.

Tüm bu kısıtlara rağmen gerçekleştirilen Talep Araştırması bu güne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkân sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

İlde 2013 yılında işsizlik oranı %20,1 olduğunu görmekteyiz. Yani çalışmaya hazır her beş kişiden biri işsiz. İŞKUR'da kayıtlı işsizlerden 8243 kişiden beş binden fazlası vasıflı bir mesleği olmadığını görüyoruz. Yani Şırnak'ta işsizlik kadar kalifiyeli eleman sıkıntısı yaşanıyor. Zaten yapılan talep araştırmasında da hem açık işte hem de temininde güçlük çekilen meslekte işverenler öncelikle çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiği görülmüştür. Bu durumda İŞKUR'un mesleki kursların önemi ortaya çıkmaktadır. Piyasa araştırması sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Talep araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların sadece %4,3'ü kadındır ve bu oran %26 olan Türkiye ortalamasının altındadır.

Kadın çalışanların görece olarak ağırlıklı çalıştıkları sektörler finans ve sigorta faaliyetleri, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, eğitim sektörü, gibi daha çok daha yüksek eğitim seviyesi gerektiren işyerleridir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Şırnak'ta ancak daha yüksek eğitim seviyesine sahip kadınların işgücü piyasasına girme şansının olduğunu göstermektedir.

Kadın çalışanların görece olarak daha etken oldukları meslekler tıbbi sekreter, büro yönetimi ve sekreterlik, muhasebeci, reyon görevlisi, aşçı, kasiyer gibi eğitimden çok belli bir beceri isteyen meslekler ve hemşire, hasta ve yaşlı bakım elemanı, zihinsel engeliler öğretmeni gibi yüksek eğitim seviyesi isteyen mesleklerdir.

2014 yılında İŞKUR tarafından açılan kurs sayısı 174'tür. Açılan kursların %6,3'ü istihdam garantili işgücü yetiştirme kursudur. Kadınların istihdam garantili kurslara daha fazla yöneldiklerini görüyoruz. İstihdam garantili kursiyerlerin %56,4 kadındır. Kadınların işe yerleştirilmelerinde kurslar vasıtasıyla yapılan işe yerleştirmeler önemli yer almaktadır.

Hedef istihdamın artırılması ise, istatistikler kadın istihdamını artırmadan bu hedefe ulaşmanın mümkün olmadığını göstermektedir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların da istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik

programlarının geliştirilmesi gerekliliktir. Şırnak'ta İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun beden işçisi mesleğinde kayıtlı olduğunu düşük düzeyli eğitimlidirler. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

Talep boyutu itibariyle, araştırma sonuçlarına göre Şırnak ilinde 10+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif sektörler ulaştırma ve depolama ile ticaret sektörü olması sonucu en fazla açık iş ve temininde güçlük çekilen meslek de bu iki sektördedir.

Buna karşılık açık iş oranları itibariyle önde gelen sektör insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. Sektörde çalışan sayısının az olması (sadece yüzde 3) ekonomide bu oranın önemini henüz hissettirmese de sektörün gelişimi ile birlikte bu yöndeki talep kendini etkin olarak hissettirecektir.

En fazla çalışana sahip sektörlerin açık iş oranları düşüktür. Ulaştırma ve depolama sektöründe açık iş oranı %0,3, ticaret sektöründe %1,4'tür. Açık iş oranı Türkiye ortalamasına göre düşüktür. İlin açık iş oranı %1,0, Türkiye'nin %2,7'dir.

Açık iş oranının yüksekliğinin iki anlamı vardır. Ya istihdamda yaşanan yüksek artış, doldurulması gereken işler yaratmaktadır; ya da yüksek bir eleman devri nedeniyle yüksek açık iş yaşanmaktadır.

Ana meslek grupları itibariyle en yüksek açık iş oranının olduğu grup, profesyonel meslek mensuplarıdır. İkinci sırada teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları üçüncü sırada tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu yer almaktadır. Açık iş oranı yüksek mesleklerin büyüme potansiyeli taşıdığını söylemek mümkündür.

Meslekler itibariyle de açık işin en fazla olduğu meslek pazarlamacıdır. Pazarlamacıyı hemşire takip etmektedir. Temininde en zorluk çekilen meslek ön-muhasebecidir. Bu mesleği pazarlamacı takip etmektedir.

İlde açık işlerde işverenlerin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "fark etmez" cevabı dikkat çekicidir. Açık işlerde ilk sıralarda yer alan meslekler pazarlamacı, reyon görevlisi, şoför-yük taşıma, minibüs şoförü, maden teknikeri ve maden teknisyeni gibi belirli bir eğitim ve beceri isteyen meslekler olmasına rağmen bu meslekler için de istenen eğitim düzeyi sorusuna verilen cevap "fark etmez " olmuştur. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok meslekte yeterli bilgiye sahip olmalarını istemeleri etkendir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunmama nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri beceri ve niteliğe sahip eleman bulamadıklarını belirtmişlerdir. İkinci sırada elemanların yeterli iş tecrübesine sahip olmamaları, üçüncü sırada meslekte işe başvuru yapılmaması gelmektedir. İstenilen beceri ve niteliğe sahip olunmayan mesleklerin başında yine pazarlamacı ve ön-muhasebeci gelmektedir.

Sadece ilk iki meslekte değil, ilk onda yer alan açık işlerle temininde güçlük çekilen meslekler arasında da büyük bir paralellik vardır. Aynı paralellik istenilen beceri ve niteliğe sahip olunmayan mesleklerde de görülmektedir. Becerilerin geliştirilerek işverenlerin istekleri doğrultusunda açık işlerin karşılanması bu mesleklere ve yukarıda belirtilen meslek gruplarına yönelik eğitim programlarını öncelikli hale getirmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre işletmelerin gelecek beklentileri olumludur. İlin lokomotif iki sektörü olan ulaştırma ve depolama sektörü ile toptan ve perakende ticaret sektörün gelecek dönem istihdam beklentileri pozitiftir. İlin gelecek dönem istihdam beklentisi 1048 kişidir ve bu 1048 kişinin 423 kişisi ulaştırma ve depolama sektöründe istihdamı beklenmektedir. Gerek gelecek istihdam

artışının ulaştırma ve depolama sektörü ağırlıklı olması, gerekse açık iş ve temininde güçlük çekilen mesleklerin ulaştırma ve depolama sektöründe olması, bu sektörde emek arzı ile emek talebi arasında bir dengesizlik olduğunu ve bu dengesizliği giderebilmek için de ihtiyaca göre eğitim programlarının düzenlenmesinin gerekliliğini ortaya koymaktadır. Ayrıca Silopi ilçesinde açılan termik santrallerle beraber elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe ciddi bir istihdam artışı beklenmektedir.

Sanayi sektörünün ihtiyaç duyduğu nitelikli ara kademe insan gücünün yetiştirilmesi, ekonomik kalkınmanın hızlandırılmasına katkı sağlanması amacıyla; dar meslek alanları yerine geniş tabanlı sektörel eğitimin verildiği, modüler yapıyla esneklik özelliğine sahip ve çalışma yaşamının ihtiyaçlarına cevap verebilen bir mesleki ve teknik eğitim sistemi hedeflenmelidir.

Verilecek eğitimlerin gerçekten nitelikli olması, işletmelerin ihtiyaç duyduğu becerileri kazandırması ve istihdam garantili olması gerekir. Bu amaçla verilecek eğitimlerin biçim ve içerik açısından belirlenmesi noktasında mesleki eğitim uzmanlarının yanı sıra ilgili alanlardan işveren temsilcilerinin görüşlerinin alınması çok önemlidir.

İlin işgücü piyasasının kalbi durumdaki Habur Sınır Kapısı'nın daha işlevsel hale getirilmesi önem arz etmektedir. Kapının çalışma durumu ildeki bütün sektörlerin işleyişlerini etkilemektedir. Özellikle ulaştırma ve depolama sektörünün il için önemi yapılan İş Piyasası Analizi ile ortaya çıkmıştır. İl büyük bir ihracat potansiyeline sahiptir. İlin bütün ticari canlılığı tamamen Habur Sınır Kapısındadır.

KAYNAKÇA

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

EKLER

Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

İŞKUR	TÜRKİYE İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI (TİPTA)
2014	İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur**.
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden örnek işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No				
İşyerinin Yasal Unvanı				
İşyerinin Tabela Unvanı				
1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.				
		Evet	**Hayır**	**Fikrim Yok**
2) İşyeri olarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığınızı belirtiniz				
3) Daha önce İŞKUR'dan eleman talebinizin olup olmadığını belirtiniz.				
4) İşyerinizin devletin verdiği istihdam teşviğinden yararlanıp yararlanmadığını belirtiniz.				
5) İşyerinizde üretilen ürünlerin ihraç edilip edilmediğini belirtiniz.				
6) İşyerinizin yabancı ortaklığı olup olmadığını belirtiniz.				
7) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.				
8) İşyerinizde çalışanlara kreş imkanının sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.				
9) Çalışanlarınıza işe gelmede servis hizmetinin sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.				
10) İşyerinizde mevsimlik istihdam edilen personelin olup olmadığını belirtiniz.				
11) 2014 yılında çalışanlarınıza işleriyle ilgili herhangi bir eğitim düzenlenip düzenlenmediğini belirtiniz.				

ADRES BİLGİLERİ

İL:	**İLÇE:**	**MAHALLE :**	
CADDE/SOKAK:			
DIŞ KAPI NO :			
İÇ KAPI NO :			
TELEFON/FAKS/E-POSTA	...../...../ .....@.....		

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı		**Unvanı**	
Tarih		**Telefonu**	
E-posta		**İmza/Kaşe**	

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	**KONTROLÖR**	**VERİ GİRİŞ PERSONELİ**
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA
..... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....

Bölüm I - MEVCUT İSTİHDAM

S 12: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan **Sayısı**	Erkek Çalışan **Sayısı**	Toplam Çalışan **Sayısı**
TOPLAM			

S13. İşyerinizde çalışan sayısının son bir yıl içerisinde, 10 ve üzerine çıkıp çıkmadığını belirtiniz.
(Bu soruya sadece "12. Soruda toplam çalışan sayısı 9 veya daha az kişi olarak belirtilen işyerleri" cevap verecektir.)

Evet ☐

Hayır ☐

SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ

Bölüm II -AÇIK İŞLER

S14: Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

S 14.1: Eleman aramıyoruz. → **Soru 15'e geçiniz.**

01	02	03	04													05					06		
Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş **Sayısı**	Talep Edilen **Asgari** Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek lisesi 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisans üstü 8. Farketmez	**Beceri İhtiyacı ve Kişisel Özellikler (*)** 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fazla mesaiye kalabilme 3. Fiziki ve bedensel yeterlilik 4. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 5. İletişim ve ifade yeteneği 6. İş ahlakına sahip olma 7. Proje tabanlı çalışma 8. Satış ve pazarlama becerisi 9. Seyahat edebilme esnekliği 10.Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 11.Takım çalışması 12.Yabancı dil 13.Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe													**İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz (*)** 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları					**Açık işiniz için aşağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz?** 1. Kadın 2. Erkek 3. Farketmez		
			1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**1**	**2**	**3**
		|_|																				
		|_|																				
		|_|																				
		|_|																				
		|_|																				
		|_|																				
		|_|																				
		|_|																				
		|_|																				
		|_|																				
		|_|																				
		|_|																				
		|_|																				
		|_|																				
		|_|																				
		|_|																				
		|_|																				
		|_|																				
		|_|																				
		|_|																				
		|_|																				
		|_|																				

(*) (04), (05) ve (06) sütunlarında birden fazla seçenek (X) şeklinde işaretlenebilir.

SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ

BÖLÜM III. 30 HAZİRAN 2015 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.15: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	**Evet**	**15.1'e geçiniz**
	Hayır	**16.soruya geçiniz**
	Fikrim Yok	**16.soruya geçiniz**

S 15.1: **30 Haziran 2015 tarihi itibariyle** işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam **ARTIŞI** olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal ***artış***

S.16: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	**Evet**	**16.1'e geçiniz**
	Hayır	**17.soruya geçiniz**
	Fikrim Yok	**17.soruya geçiniz**

S 16.1: **30 Haziran 2015 tarihi itibariyle** işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam **AZALIŞI** olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal ***azalış***

SONRAKİ SAYFAYA

BÖLÜM IV. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

S17: 2014 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

S 17.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → **Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.**

01	02	03	04							
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde güçlük çekilen eleman **sayısı**	**Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşıladınız mı?** **1-EVET** **2- HAYIR** **3-KISMEN**	**Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*)** **1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması** **2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması** **3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması** **4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi** **5. Önerilen ücretin az bulunması** **6. Vardiyalı çalışma olması** **7. İşyerine ulaşım zorluğu** **8. Çalışma Sürelerinin Uzunluğu**							
			1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								

*** Birden fazla güçlük çekilme nedeni işaretlenebilir.**

Türkiye İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

V.Bilgi Formu Hakkında Görüş ve Önerileriniz?
(Bu kısım Ziyaretçi veya Yanıt veren İşveren tarafından doldurulabilir.

İşverenin görüşleri:

Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2- Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı	Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı
ADANA	4.255	KARABÜK	458
ADIYAMAN	800	KARAMAN	477
AFYONKARAHİSAR	1.375	KARS	279
AĞRI	461	KASTAMONU	701
AKSARAY	785	KAYSERİ	3.307
AMASYA	627	KIRIKKALE	405
ARDAHAN	95	KIRKLARELİ	658
ARTVİN	343	KIRŞEHİR	377
AYDIN	1.962	KİLİS	172
BALIKESİR	2.252	KONYA	4.466
BARTIN	421	KÜTAHYA	1.106
BATMAN	1.039	MALATYA	1.431
BAYBURT	99	MANİSA	2.331
BİLECİK	431	MARDİN	1.333
BİNGÖL	541	MERSİN	3.638
BİTLİS	433	MUĞLA	2.537
BOLU	629	MUŞ	426
BURDUR	507	NEVŞEHİR	780
ÇANAKKALE	988	NİĞDE	535
ÇANKIRI	252	ORDU	1.313
ÇORUM	1.043	OSMANİYE	897
DENİZLİ	2.961	Rize	808
DİYARBAKIR	2.502	SAKARYA	1.984
DÜZCE	1.028	SAMSUN	2.246
EDİRNE	715	SİİRT	369
ELAZIĞ	1.310	SİNOP	370
ERZİNCAN	393	SİVAS	1.129
ERZURUM	1.199	ŞANLIURFA	2.365
ESKİŞEHİR	2.068	ŞIRNAK	613
GAZİANTEP	3.435	TEKİRDAĞ	2.447
GİRESUN	842	TOKAT	918
GÜMÜŞHANE	192	TRABZON	2.283
HAKKARİ	201	TUNCELİ	152
HATAY	2.208	UŞAK	889
IĞDIR	238	VAN	1.194
ISPARTA	675	YALOVA	581
KAHRAMANMARAŞ	1.805	YOZGAT	613
		ZONGULDAK	1.014
Genel Toplam		88.712	

Örnekleme Yapılan İller	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
ANKARA	6.911
KOCAELİ	4.201
BURSA	4.973
İZMİR	6.276
İSTANBUL	8.493
ANTALYA	4.289
Toplam	40.353

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 12 Mayıs-27 Haziran tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastahane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

İKO = (İşgücü Arzı (İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = (Toplam istihdam)/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam

akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = (Kayıtdışı istihdam)/(Toplam istihdam) x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer

işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = İşsiz/(İşgücü arzı (istihdam+işiz)) x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

içinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = (Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus-(İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul

4. İlköğretim

5. Ortaokul veya mesleki ortaokul

6. Genel Lise

7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = ((0-14 yaş nüfus + 65 yaş nüfus))/(15-64 yaş nüfus) x 100

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Ek 4-Ek Tablolar

Tablo 38: Sektörlere Göre İPTA Sonuçları, Türkiye,2014/1.Dönem

Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	30 haziran 2015 İçin Belirlenen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran 2015
Madencilik ve taş ocakçılığı	1.722	83.891	1.450	3.295	4.329	1,7%	5,2%
İmalat	50.597	2.510.806	87.006	111.361	115.160	3,3%	4,6%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	676	37.222	188	384	308	0,5%	0,8%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	498	31.312	295	377	1.271	0,9%	4,1%
İnşaat	37.791	832.881	14.074	34.347	60.506	1,7%	7,3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	46.693	1.119.724	34.783	48.979	55.307	3,0%	4,9%
Ulaştırma ve depolama	11.428	324.949	8.051	9.957	9.754	2,4%	3,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	12.594	540.430	14.863	21.918	15.853	2,7%	2,9%
Bilgi ve iletişim	2.722	102.669	2.773	3.631	5.413	2,6%	5,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1.962	189.181	1.277	1.305	7.353	0,7%	3,9%
Gayrimenkul faaliyetleri	1.514	37.515	1.111	1.452	1.797	2,9%	4,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	9.638	196.305	4.424	8.630	9.490	2,2%	4,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	8.066	546.251	15.218	18.839	59.204	2,7%	10,8%
Eğitim	5.712	190.977	3.298	4.027	992	1,7%	0,5%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4.171	191.334	5.084	7.960	9.343	2,6%	4,9%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	849	23.694	504	833	698	2,1%	2,9%
Diğer hizmet faaliyetleri	4.278	90.551	4.182	5.408	4.987	4,4%	5,5%
Genel Toplam	**200.911**	**7.049.691**	**198.582**	**282.704**	**361.764**	**2,7%**	**5,1%**

Tablo 39: Sektörlere Göre İPTA Sonuçları, Şırnak,2014/1.Dönem

Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	30 haziran 2015 İçin Belirlenen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran 2015
Madencilik ve taş ocakçılığı	19	450	13	29	58	2,8%	12,9%
İmalat	41	600	9	45	30	1,4%	5,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2	867	15	43	59	1,7%	6,8%
İnşaat	64	1.116		47	50	0,0%	4,5%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	206	3.507	50	210	287	1,4%	8,2%
Ulaştırma ve depolama	207	5.499	17	114	423	0,3%	7,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	13	261	2	10	4	0,8%	1,5%
Bilgi ve iletişim	1	1				0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	2	24				0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	1	11			10	0,0%	90,9%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	7	82	1	6	-1	1,2%	-1,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6	558		4	50	0,0%	9,0%
Eğitim	12	250	3	10	11	1,2%	4,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	14	394	27	48	60	6,4%	15,2%
Diğer hizmet faaliyetleri	13	195		8	6	0,0%	3,3%
Genel Toplam	608	13.815	137	573	1.048	**1,0%**	**7,6%**